

TALLINNA ÜLIKOOL
KASVATUSTEADUSTE INSTITUUT

KUTSEÕPETAJATE TASEMEKOOLITUSE ÕPPEKAVADE VÕRDLUSANALÜÜS

Raport

Koostaja: Heidi Paju

Tallinn 2010

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. KUTSEÕPETAJATE TASEMEKOOLITUS EESTIS	4
1.1 Õppetöö korraldus.....	4
1.2 Õppekava sihtrühm	5
2. ÕPPEKAVADE VÕRDLUSANALÜÜS	8
2.1 Bakalaureuseõppekavade õpieesmärgid ja -väljundid	8
2.2. Magistriõppekavade õpieesmärgid ja -väljundid	11
2.3 Vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele	16
2.4 Vastavus kutseõpetaja kutsestandardile	16
JÄRELDUSED JA ETTEPANEKUD	18
Kasutatud allikad.....	19
LISAD	
Lisa 1. 2008/09 -2010/11 õ.a. TÜ ja TLÜ bakalaureuse-õppekavade sisseastujate erialad	20
Lisa 2. TÜ Kutseõpetaja bakalaureuseõppekava moodulite õpieesmärgid ja -väljundid	22
Lisa 3. TLÜ Kutsepedagoogika bakalaureuseõppekava moodulite eesmärgid ja õpiväljundid	24
Lisa 4. TLÜ Kutseõpetaja magistriõppekava õppekava eesmärgid ja õpiväljundid.....	26
Lisa 5. TTÜ Tehnikaõpetaja magistriõppekava moodulite eesmärgid ja õpiväljundid	29
Lisa 6. TÜ Kutseõpetaja bakalaureuseõppekava õpiväljundite vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele.....	33
Lisa 7. TLÜ Kutsepedagoogika bakalaureuseõppekava õpiväljundite vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele	36
Lisa 8. TLÜ Kutseõpetaja magistriõppekava õpiväljundite vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele.....	41
Lisa 9. TTÜ Tehnikaõpetaja magistriõppekava õpiväljundite vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele.....	46
Lisa 10. TÜ Kutseõpetaja bakalaureuseõppekava õpiväljundite võrdlus kutseõpetaja kutsestandardi tööülesannetega.....	55
Lisa 11. TLÜ Kutsepedagoogika bakalaureuseõppekava õpiväljundite võrdlus kutseõpetaja kutsestandardi tööülesannetega.....	58
Lisa 12. TÜ Kutseõpetaja õppekava õpiväljundite võrdlus kutseõpetaja kutsestandardi tööülesannetega.....	62
Lisa 13. TTÜ Tehnoloogiaõpetaja magistriõppekava õpiväljundite võrdlus kutseõpetaja kutsestandardi tööülesannetega.....	67

SISSEJUHATUS

Käesolev raport on koostatud Eduko programmi kutseõpetajakoolituse õppekavade arendamise töörühma 2010 aasta tegevuse tulemuste baasil. Töörühma kuuluvad kolme partnerülikooli, Tallinna Ülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli ja Taru Ülikooli esindajad: H. Paju (TLÜ), H.-K. Kivilo (TLÜ), R. Neudorf (TTÜ), T. Rüütmann (TTÜ), P. Luik (TÜ) ja A. Saluveer (TÜ). Raportis kasutatud õppekavade õpiväljundite võrdlused ja sihtrühma profiilid on koostatud T. Rüütmani (TTÜ tehnikaõpetaja õppekava), P. Luige (TÜ kutseõpetaja õppekava) ja H. Paju (TLÜ kutsepedagoogika ja kutseõpetaja õppekava) poolt.

Raport sisaldab erapooletut õppekavade kirjeldust, õppekavade võrdlust kutseõpetaja kutsestandardiga ja kõrgharidusstandardiga ning õppekavade omavahelist võrdlust.

Õppekavade võrdlusanalüüsi tulemusena on toodud välja soovitusel ja ettepanekud, millele edasise arendustegevuse käigus rõhku pöörata.

Võrreldi TLÜ *kutsepedagoogika* ja TÜ *kutseõpetaja* bakalaureuseõppekavasid ning TLÜ *kutseõpetaja* ja TTÜ *tehnikaõpetaja* magistriõppekavasid.

1. KUTSEÕPETAJATE TASEMEKOOLITUS EESTIS

1.1 Õppetöö korraldus

Eestis koolitatakse kutseõpetajaid kolmes ülikoolis: Tallinna Ülikoolis (edaspidi TLÜ), Tallinna Tehnikaülikoolis (edaspidi TTÜ) ja Tartu Ülikoolis (edaspidi TÜ). Bakalaureusetasemel toimub kutseõpetajate koolitamine TÜ-s ja TLÜ-s õppekavade *kutseõpetaja* ja *kutsepedagoogika* järgi, magistritasemel TTÜ-s ja TLÜ-s õppekavade *tehnikaõpetaja* ja *kutseõpetaja* järgi (tabel 1).

Bakalaureuseõppekavade mahuks on 180 EAP-d, TTÜ *tehnikaõpetaja* õppekava mahuks on 60 EAP-d ning TLÜ *kutseõpetaja* õppekava mahuks 120 EAP-d. Bakalaureuseõppekavade nominaalajaks on 3 aastat, õppetöö toimub nii TLÜ-s kui TÜ-s kaugõppe vormis, st õppurid viibivad ülikoolis viiel nädalasel õppesessioonil aastas. TTÜ magistriõppekava nominaalseks õppeajaks on 1 aasta ning õppetöö toimub tsükliõppe vormis, kontaktõpe toimub reedeti 1-2 korda kuus. TLÜ magistriõppekava nominaalseks õppeajaks on 2 aastat, õppetöö toimub tsükliõppe vormis, kontaktõpe toimub igal reedel, laupäeval ja pühapäeval.

TÜ *kutseõpetaja* õppekava kureerib [Sotsiaal- ja Hardusteaduskonna Haridusteaduste Instituudi pedagoogika osakond](#). TLÜ *kutsepedagoogika* ja *kutseõpetaja* õppekavasid kureerib [Kasvatusteaduste Instituudi kutsepedagoogika osakond](#). TTÜ *tehnikaõpetaja* õppekava kureerib [Sotsiaalteaduskonna Tööstuspsühholoogia Instituudi Eesti Inseneripedagoogika keskus](#).

TLÜ *kutsepedagoogika* ja TÜ *kutseõpetaja* bakalaureuseõppekava lõpetanutele omistatakse haridusteaduste bakalaureusekraad, TLÜ *kutseõpetaja* ja TTÜ *tehnikaõpetaja* magistriõppekava lõpetanutele omistatakse haridusteaduste magistrikraad.

TLÜ *kutsepedagoogika* ja TÜ *kutseõpetaja* bakalaureuseõppekavale sisseastumiseks on nõutav kesk- ja kutseharidus või omistatud kutse. Riigieelarvelistele kohtadele eelistatakse töötavaid kutseõpetajaid. Samas valmistavad õppekavad ette ka kutsekoolitajaid. TLÜ *kutseõpetaja* magistriõppekavale sisseastumiseks on nõutav kas pedagoogiline või erialane (rakendus)kõrgharidus või sellega võrdsustatud haridus, TTÜ *tehnikaõpetaja* õppekavale sisseastumise eelduseks on magistrikraad või sellega

võrdsustatud haridus tehnilisel erialal (tehnikas, tootmises ja ehituses; loodus- ja täppisteadustes; põllumajanduses või teeninduses).

Tabel 1. Kutseõpetaja tasemekoolituse õppekavad Eestis

Õppekava	Kutsepedagoogika (TLÜ)	Kutseõpetaja (TÜ)	Tehnikaõpetaja (TTÜ)	Kutseõpetaja (TLÜ)
<i>Tase</i>	Bakalaureus		Magister	
<i>Maht</i>	180 EAP		60 EAP	120 EAP
<i>Nominaalaeg</i>	3 aastat		1 aasta	2 aastat
<i>Õppevorm</i>	Kaugõpe		Tsükliõpe	
<i>Kontaktõpe</i>	5 nädalal aastas	üle nädala R, L ja P	R 1-2 korda kuus	iga nädala R ja L
<i>Omistatav kraad</i>	Haridusteaduste bakalaureus		Haridusteaduste magister	
<i>Sisseastumise tingimused</i>	Kesk- ja kutseharidus või keskkharidus ja omistatud kutse.		Magistrikraad või sellega võrdsustatud haridus tehnilisel erialal	Pedagoogiline või erialane (rakendus) kõrgharidus või sellega võrdsustatud haridus

Kutseõpetaja ja *kutsepedagoogika* bakalaureuseõppekava lõpetanutel on võimalus muude tingimuste täitmisel taotleda kutseõpetaja IV kvalifikatsiooni, *kutseõpetaja* ja *tehnikaõpetaja* magistriõppekavade lõpetanutel on võimalus taotleda kutseõpetaja V kvalifikatsiooni, lisaks sellele antakse *tehnikaõpetaja* õppekava lõpetanutele ING-PAED IGIP¹ kvalifikatsioon.

Kõikidel õppekavadel toimub vastuvõtt riigieelarvelistele kohtadele.

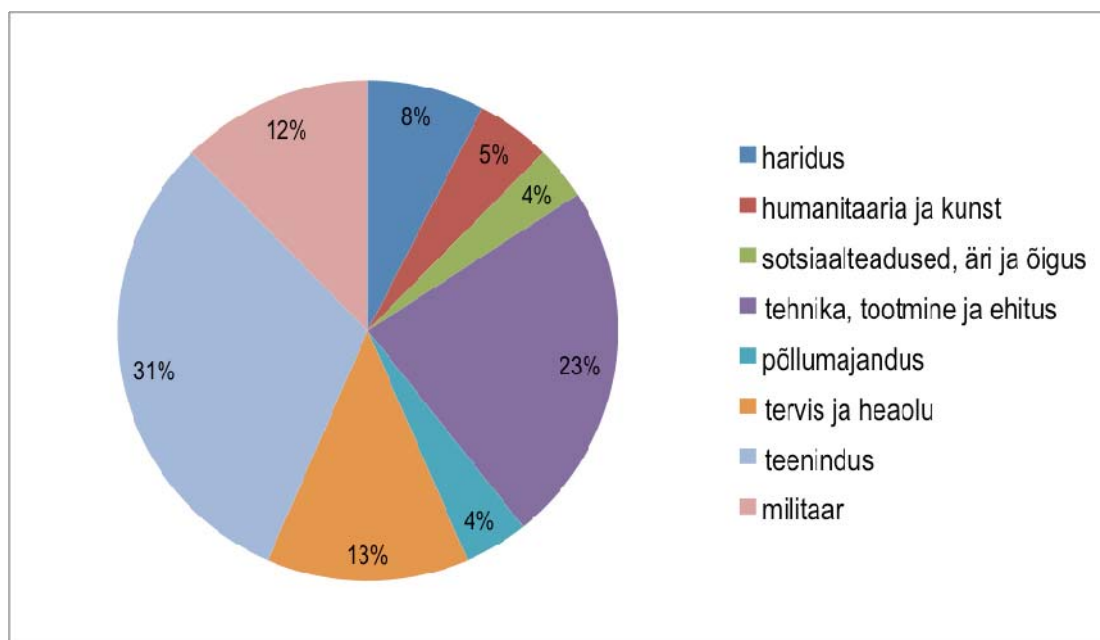
1.2 Õppekava sihtrühm

TÜ ja TLÜ **bakalaureuseõppekavade** sihtrühmaks on eelkõige juba töötavad kõrghariduseta kutseõpetajad. Omandatud erialane haridus võib olla kutsehariduse tasemel, lisaks erialasele haridusele on nõutav keskkhariduse olemasolu. Erialane kvalifikatsioon võib olla tõendatud ka kutsetunnitusega, erandkorras võetakse vastu

¹ Rahvusvahelise insenerihariduse assotsiatsiooni (IGIP) poolt omistatav tehnikaõpetaja kvalifikatsioon

üliõpilasi, kelle kvalifikatsioon on tõendatud töökogemusega. Vastuvõtul riigieelarvelistele kohtadele eelistatakse töötavaid kutseõpetajaid.

Bakalaureuseõppekavadel õppivate üliõpilaste erialad varieeruvad nii valdkonniti kui valdkondade siseselt. 2008/09 kuni 2010/11 õ.a. sisseastujate lõikes on enam esindatud teenindusvaldkonna erialad (joonis 2) moodustades 31%, teisel kohal on tehnika ja tootmise valdkonna erialad (23%). Järgnevad tervise ja heaolu valdkonna erialad (13%), militaarvaldkond (12%) ning hariduse valdkond (8%). Vähem on esindatud humanitaaria ja kunstide (5), põllumajanduse (4%) ning sotsiaalteaduste, äri ja õiguse valdkond (4%).

Joonis 1. TÜ ja TLÜ bakalaureuseõppekavadele sisseastujate erialad valdkonniti 2008/09 – 2010/11 õ.a.

Ülikoolide võrdluses on enam Tartu Ülikooli enam sisseastujaid humanitaaria ja kunsti (5 üliõpilast 7-st) ning põllumajanduse (5 üliõpilast 6-st) valdkondades. Tallinna Ülikooli sisseastujaid on enam tehnika, tootmise ja ehituse (25 üliõpilast 34-st), tervise ja heaolu (7 üliõpilast 2-st), militaar- (12 üliõpilast 18-st) ning teeninduse (42 üliõpilast 55-st) valdkondadest. Enam esindatud valdkond mõlemas ülikoolis on teeninduse valdkond. Bakalaureuseõppekavadele sisseastujate jagunemine erialade vahel on toodud lisas 1.

Magistriõppekavade sihtrühma veel kaardistatud ei ole, kuna TLÜ magistriõppekavale toimus esimene vastuvõtt 2010 sept. ning TTÜ õppekava on suunatud ühele konkreetsele sihtrühmale.

TTÜ magistriõppekavale sisseastumise eelduseks on magistrikraad või sellega võrdsustatud haridus tehnikaerialal, peamiselt on sisseastujateks juba töötavad inseneriharidusega tehnika- või tehnoloogiaõpetajad ning töötavad insenerid. TLÜ magistriõppekava sisseastumise tingimusteks on bakalaureusekraad või sellega võrdsustatud haridus ning see õppekava on suunatud nii töötavatele kõrgharidusega kutseõpetajatele kui erialaspetsialistidele, kel soov tulevikus kutseõpetajana, -koolitajana või erialaõppejõuna tööle asuda. Õppekavas on loodud spetsialiseerumissuunad pedagoogilise kõrgharidusega sisseastujatele ja erialase (rakendus)kõrgharidusega sisseastujatele; üliõpilased, kes on varasemate õpingute käigus läbinud 60 EAP-se kutseõpetaja kutseõpingute õppekava (1-aastane õpetajakoolitus), saavad oma varasemaid õpinguid arvestada osana kutseõpetaja õppekavast.

Bakalaureuseõppekavade sisseastujate profiilide kaardistamist tuleb kindlasti jätkata ja alustada kutseõpetaja magistriõppekava sisseastujate profiilide kaardistamisega. Sisseastujate profiilide analüüsist joonistub välja neli valdkonda, millele tuleks õppekavaarenduse käigus enim keskenduda: teenindus; tehnika, tootmine ja ehitus; tervis ja heaolu; militaar ning humanitaaria ja kunst. Kuivõrd nimetatud valdkonnad on sisseastujate seas enim esindatud, võiks ühe õppekava arendustegevuse väljundina näha valdkonnapõhiseid vaikainemooduleid, aga ka ainevaldkondade didaktikate väljatöötamist. Valdkondade jagunemises ülikoolide vahel võib küll täheldada mustrite tekkimist, nt on Tartu Ülikoolis ülekaalus humanitaaria ja kunsti ning põllumajanduse valdkonna esindajad, Tallinna Ülikoolis tehnika, tootmise ja ehituse ning militaarvalkonna esindajad; kuid kogutud andmed ei võimalda teha tõsiseltvõetavaid järeldusi. Valdkondade jagunemist võib mõjutada ühest küljest piirkonna kutsekoolide poolt õpetatavad erialad, aga ka piirkonnas koolides toimunud muudatused (nt kutsekoolide liitmine keskusteks, koolide sulgemine, uute õppekavade avamine jms).

2. ÕPPEKADE VÕRDLUSANALÜÜS

2.1 Bakalaureuseõppekavade õpieesmärgid ja -väljundid

Kutsepedagoogika (TLÜ) ja kutseõpetaja (TÜ) õppekavad on moodulpõhised, õppekavade lõpetamise tingimuseks on bakalaureusetöö kaitsmine, TLÜ õppekava puhul on võimalik valida ka bakalaureuseksami sooritamine.

TÜ kutseõpetaja õppekava struktuur on järgmine:

- alusmoodulid (kokku 48 EAP):
  - valdkonna alusmoodul (24 EAP)
  - kutseõpetaja alusmoodul (24 EAP)
- suunamoodulid (kokku 48 EAP):
  - haridusteaduste suunamoodul (24 EAP)
  - kutseõpetaja suunamoodul (24 EAP)
- erialamoodulid (kokku 57 EAP):
  - haridusteaduste erialamoodul (24 EAP)
  - kutseõpetaja erialamoodul (24 EAP)
  - erialaõpingute moodul (9 EAP)
- valikainete moodul (12 EAP)
- võõrkeele moodul (6 EAP)
- vabaainete moodul (6 kuni 18 EAP)
- bakalaureusetöö (12 EAP)

TLÜ kutsepedagoogika õppekava struktuur on järgmine:

- sissejuhatavate ainete moodul (39 EAP)
- erialamoodulid (kokku 90 EAP):
  - kutseõpetaja sotsiaalsed pädevused (13 EAP)
  - kutseõppe teooria ja didaktika (28 EAP)
  - kutseõpetaja professionaalsus (49 EAP)
- vabaainete moodul (45 EAP)
- bakalaureusetöö või -eksam (6 EAP)

Tabelis 2 on toodud õppekavade ainete jagunemine ainevaldkondade vahel, kutseõpetaja õppekavas on ülekaalus üldkasvatusteaduslikud aines, kutsepedagoogika õppekavas vabaained, mille valimisel soovitatakse lähtuda omandatavast erialast.

Tabel 2. Õppeainete jagunemine ainevaldkondade vahel kutseõpetaja ja kutsepedagoogika õppekavas

Ainevaldkonnad	Kutseõpetaja (TÜ)	Kutsepedagoogika (TLÜ)
<i>Üldhariduslikud ained</i>	27 EAP (15 %)	25 EAP (14%)
<i>Üldkasvatusteaduslikud ained</i>	66 EAP (37%)	24 EAP (13%)
<i>Kutsepedagoogika/ kutseõppedidaktika ained</i>	30 EAP (17%)	37 EAP (21%)
<i>Uurimismetoodika ained</i>	6 EAP (3%)	13 EAP (7%)
<i>Pedagoogiline praktika</i>	15 EAP (8%)	15 EAP (8%)
<i>Erialaained sh erialapraktika</i>	12 EAP (7%)	15 kuni 30 EAP (8 kuni 16%)
<i>Vabaained (sh võõrkeel)</i>	12 kuni 24 EAP (7 kuni 14%)	45 EAP (25%)
<i>Bakalaureusetöö /-eksam</i>	12 EAP (7%)	6 EAP (3%)

Õppekavade võrdluses selgub, et samas proportsioonis on õppekavades esindatud üldhariduslikud aine ja pedagoogiline praktika. Sarnases mahus on kutsepedagoogilisi ja kutseõppedidaktilisi aineid, suuremad erinevused seisnevad uurimismetoodika, erialaainete ja bakalaureusetöö mahus, suurim on erinevus üldkasvatusteaduslike ainete ja vabaainete mahus – kutseõpetaja õppekava ainete jagunemise põhjal võib järeldada, et õppekava annab tugeva kasvatusteadusliku ettevalmituse, seevastu kutsepedagoogika õppekava võimaldab vabaainete suure mahuga õppuril vastavalt enese arenguvajadusele ja varasemale kogemusele disainida individuaalse õppekava, mis paneb aga suure vastutuse õpiväljundite saavutamise osas õppuri õlule.

Mõlema õppekava puhul on seatud eesmärgiks kompetentse kutseõpetaja ettevalmistamine ning võimaldavad õpingute jätkamist magistritasemel.

Kutseõpetaja bakalaureuseõppekava eesmärgiks on seatud rakendusliku suunitlusega pedagoogide ettevalmistamine selliselt, et lõpetanu oleks kompetentne suunama ja läbi viima õppeprotsessi oma eri- või kutsealal. Õppekava läbinu on pädev toetama õppija isiksuse arengut ja kujundama tema valmisolekut elukestvaks õppeks. Õppekava läbimine loob eeldused tööks kutseõpetajana nii kutseõppeasutustes,

üldhariduskoolides kui ka huvikoolides. Õppekava lõpetajad saavad jätkata oma õpinguid magistriõppekaval.

Kutsepedagoogika bakalaureuseõppekava eesmärgiks on anda terviklik kutsepedagoogiline haridus ja kujundada pädevus töötamiseks kutseõpetajana ning luua valmisolek elukestvaks õppeks, enese professionaalseks arendamiseks ja õpingute jätkamiseks magistritasemel.

Kutseõpetaja ja kutsepedagoogika õppekavade õpiväljundid on enamuses osas kattuvad (vt tabel 3), erinevused tulevad sisse kummaski õppekavas ühe õpiväljundi osas – kutseõpetaja õppekava lõpetanult oodatakse kutseõppeasutuse kui töökeskkonna eripära mõistmist ja selle töökorralduse järgimise suutelisust; kutsepedagoogika õppekava lõpetanult oodatakse selle asemel valmisolekut kodanikuühiskonnas osaleda ja eetilisi põhimõtteid järgida.

Tabel 3. Kutseõpetaja ja kutsepedagoogika õppekava õpiväljundid

Kutseõpetaja	Kutsepedagoogika
Omab süsteemset ülevaadet õpetaja tööga seotud valdkondade põhimõistetest, teoreetilistest printsiipidest ja uurimismeetoditest.	Tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid ning oskab ära tunda interdistsiplinaarseid seoseid.
Oskab interdistsiplinaarseid seoseid märgates luua nende põhjal uut teadmist.	
On omandanud teadmised ja valmisoleku luua ja säilitada positiivset töö- ja õpikeskkonda- on omandanud teadmised ja oskused õppeprotsessi planeerimiseks, läbiviimiseks ja analüüsimiseks.	Omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana.
On omandanud pädevused õppija õpitulemuste analüüsimiseks ja hindamiseks.	
Teab ja oskab toetada erinevate õppijate arengut ning on omandanud valmisoleku neid suunata elukestvate õppimisele.	
Rakendab eneseanalüüsi ja on võimeline ennast täiendama elukestvalt õppides.	Mõistab enese professionaalse arengu ja elukestva õppe olulisust ja omab valmisolekut õpinguid jätkata ning ennast pidevalt iseseisvalt eri- ja tööalaselt täiendada.
On omandanud teadmised ja oskused uurimistegevuses osalemiseks ja jätkamaks õpinguid magistriõppes.	
-	On valmis osalema kodanikuühiskonnas ning järgib eetilisi põhimõtteid.
Mõistab õppeasutuse kui töökeskkonna eripära ning suudab järgida selle töökorraldust.	-

Kutseõpetaja õppekava moodulite õpieesmärgid ja –õpiväljundid (lisa 2) on omavahel kooskõlas mahtudes õppekava üldeesmärkide ja õpiväljundite alla. Vabaainete mooduli väljundite juurde on märgitud, et *mooduli õpieesmärgid määrab üliõpilane oma ainete valikuga*, samas kui eesmärgina on kirjas järgmine: *pakkuda üliõpilastele laiaulatuslikke kultuurilisi ja akadeemilisi teadmisi nii õppe kui kasvatuse valdkonnas arendamiseks kodanikuühiskonna demokraatlikke põhimõtteid*. Samad väärtused peaksid väljenduma ka õpiväljundites.

Kutsepedagoogika õppekava moodulite õpieesmärgid ja väljundid (lisa 3) on omavahel kooskõlas ning on samuti hõlmatud õppekava üldeesmärkides ja väljundites. Ebakõla leidub bakalaureusetöö /-eksami õpiväljundite ja eesmärkide vahel: eesmärkides on katmata järgmised õpiväljundid: *väärtustab ja austab inimest ja tema terviklikku arengut, mõistab täiskasvanu õppimise ja õpetamise põhimõtteid ning täiskasvanuhariduse sotsiaalsed ja hariduslikku funktsiooni; suudab lahendada probleeme ja mõjutada gruppi; märkab, tunnetab, analüüsib ja hindab ennast kriitiliselt, määratleb ja põhjendab enda arenguperspektiive sh grupi/kogukonna liikmena*.

Reeglina on moodulite õpiväljundid konkreetsemad ning seos väljundite ja eesmärkide vahel selgemini nähtav kui õppekava üldeesmärkide ja väljundite tasemel, kohati on moodulite õpiväljunditest välja jäänud saavutamise taseme dimensioon.

2.2. Magistriõppekavade õpieesmärgid ja -väljundid

Sarnaselt bakalaureuseõppekavadele on ka TTÜ tehnikaõpetaja ja TLÜ kutseõpetaja magistriõppekavad moodulipõhised. Kutseõpetaja õppekava lõpetamise tingimuseks on magistritöö kaitsmine, tehnikaõpetaja õppekava lõpeb magistrieksami sooritamisega.

TLÜ Kutseõpetaja õppekava struktuur on järgmine:

- üldkasvatusteaduslike ja psühholoogiaainete moodul (30 EP)
- erialamoodulid (kokku 58 EAP):
  - kutseõppedidaktika (3 kuni 15 EAP)
  - kutseõpetaja professionaalsus (28 EAP)
  - eriala valikmoodulid (kokku 19 kuni 46 EAP)

- pedagoogiline praktika (15 EAP)
- erialased õpingud (4 kuni 27 EAP)
- vabaainete moodul (12 EAP)
- magistritöö (20 EAP)

TTÜ Tehnikaõpetaja õppekava struktuur on järgmine:

- tehnikaõpetaja üldpädevused (15EAP)
- kasvatusteadused ja didaktika (15 EAP)
- peaeriala moodulid (kokku 30 EAP):
  - tehnikaõpetaja professionaalsus (15 EAP)
  - magistrieksam (15 EAP)

Tabelis 4 on toodud õppekavade õppeainete jagunemine ainevaldkondade vahel, kutseõpetaja õppekavas on ülekaalus üldkasvatusteaduslikud ja kutsepedagoogilised ained, tehnikaõpetaja õppekavast võtab lõviosa pedagoogiline praktika ja magistritöö.

Tabel 4. Kutseõpetaja ja tehnikaõpetaja ainete jagunemine ainevaldkondade vahel.

Ainevaldkonnad	Kutseõpetaja (TLÜ)	Tehnikaõpetaja (TTÜ)
<i>Üldhariduslikud ained</i>	-	13 EAP (22%)
<i>Üldkasvatusteaduslikud ained</i>	30 EAP (25%)	6 EAP (10%)
<i>Kutsepedagoogika/ kutseõppedidaktika ained</i>	13 kuni 34 EAP (10 kuni 28%)	8 EAP (7%)
<i>Uurimismetoodika ained</i>	7 EAP (6%)	3 EAP (5%)
<i>Pedagoogiline praktika</i>	15 EAP (14%)	15 EAP (25%)
<i>Erialaained sh erialapraktika</i>	14 kuni 27 EAP (14 kuni 23)	-
<i>Vabaained (sh võõrkeel)</i>	12 EAP 10%)	-
<i>Magistritöö /-eksam</i>	20 EAP (17%)	15 EAP (25%)

Õppekavade võrdluses selgub, et samas proportsioonis on õppekavades esindatud uurimismetoodika ained, ainepunktiselt samas mahus on pedagoogiline praktika. Tehnikaõpetaja õppekavas on hulgaliselt üldhariduslikke aineid, mida kutseõpetaja õppekavas ei ole üldse – üldhariduslike ainete puudumine kutseõpetaja õppekavast on seletatav õppekava kuulumisega õpetajakoolituse õppekavade alla, kus

üldkasvatusteaduslike ja psühholoogiaainete moodul asendab üldhariduslike ainete mooduli. Tehnikaõpetaja õppekavas ei ole eriala- ja vabaained, see on selgitatav põhjusega, et tehnikaõpetaja õppekavale sisseastunud on juba tehnikavaldkonna magistrikraad, mistõttu täiendavate erialaste õpingute järele vajadus puudub.

Kutseõpetaja õppekava eesmärgiks on seatud tervikliku akadeemiline haridus ja pädevus andmine kutseõpetajana töötamiseks; arusaama kujundamine kutsehariduse funktsioonidest ühiskonnas ning valmisoleku loomine õpingute jätkamiseks, sh doktoritasemel. Õppekava lõpetanu saab tööle asuda kutsõpetajana V kvalifikatsiooni tasemel või rakenduskõrgkooli erialaõppejõuna.

Tehnikaõpetaja õppekava eesmärgiks on seatud tervikliku tehnikaõpetaja hariduse andmine, võimaldamaks pädevalt, mõjusalt ja loominguliselt õpetada tehnilisi erialaaineid kutseõppeasutuses, gümnaasiumis, kõrgkoolis või ülikoolis ning tehnikaõpetajale isikupärane tehniliste õppeainete õpetussüsteemi kujundamine, arvestades pedagoogilise psühholoogia ja inseneripedagoogika rakenduslikke võimalusi õppeprotsessis, nii auditooriumides kui ka laboratooriumides.

Õppekava läbinud saavad spetsialiseeruda erinevates valdkondades, sõltuvalt eelnevalt omandatud tehnilisest erialast (ehituse erialaained, energeetika erialaained, geotehnoloogia erialaained, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia erialaained, keemia ja materjalitehnoloogia erialaained, logistika erialaained, mehaanika erialaained, tehniline füüsika ja matemaatika).

Õppekava vastab Rahvusvahelise Inseneripedagoogika Ühingu (IGIP) poolt kehtestatud rahvusvahelistele tehnikaõpetajate koolituse nõuetele ja on akrediteeritud IGIP-i poolt kuni aastani 2013. Õppekava lõpetanutel on võimalus taotleda rahvusvahelise insenerpedagoogi ING-PAED IGIP kvalifikatsiooni, esitades vastava taotluse IGIP-i Eesti Riiklikule Seirekomiteele.

Õppekava õpieesmärgid ja õpiväljundid on üldjoontes omavahel vastavuses, kuid õpiväljundeid on kirjeldatud märksa detailsemalt ning need hõlmavad ka laiemat valdkonda, kui õpieesmärkides nähtud.

Tehnikaõpetaja ka kutseõpetaja õppekavade õpieesmärkide omavahelises võrdluses suuri erisusi ei ole (tabel 5), tehnikaõpetaja õpiväljundid on kirjeldatud suurema detailsuseastmega.

Tabel 5. Kutseõpetaja ja kutsepedagoogika õppekava õpiväljundid

Kutseõpetaja	Tehnikõpetaja
Tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid.	Omab laiapõhjalisi teaduspõhiseid süvateadmisi didaktikas, oskab selgitada didaktika seoseid teiste õppeainetega, luua õppeainetevahelisi seoseid, koostada, kujundada ja komplekteerida mõjusaid õppematerjale, õppekirjandust ja näitlikke õppevahendeid ning planeerida õpikeskkonda.
Tunneb erinevaid kasvatusteaduslikke ning hindab kriitiliselt nende rakendamise võimalusi.	Omab teaduspõhiseid teadmisi kasvatusteadustes, pedagoogilises psühholoogias ja sotsioloogias, omades süsteemseid teadmisi õppesuuna põhimõistetest, teooriatest ja uurimismeetoditest, oskab analüüsida omandamisprotsessi, õpperühma koosseisu ja oma ainetundi ning töö tulemuslikkust.
Oskab luua interdistsiplinaarseid seoseid pedagoogilis-psühholoogiliste ja erialaste teadmiste vahel.	Omab pädevust töötamiseks tehniliste erialaainete õpetaja ja juhendajana, omades laiapõhjalisi teaduspõhiseid süvateadmisi õpetatavas tehnilises erialas ja terviklikku tehnikaõpetaja haridust, oskab läbi viia tulemuslikku õppeprotsessi.
On võimeline pedagoogilise protsessi ja seda mõjutavate tegurite kirjeldamiseks ja analüüsiks, sh eneserefleksiooniks ja edasise arengu kavandamiseks.	Omab ülevaadet hariduskorraldust reguleerivatest õigusaktidest, tunneb koolitöö eripära, suudab osaleda aine- ja õppekava arenduses, omab meeskonnatöö kogemust, oskab analüüsida oma ja kolleegide tööd, teadvustades kvaliteedi olulisust tehnikaõpetuses ja juhindudes oma töös vastavatest standarditest ning seadusandlusest.
	oskab rakendada õppeprotsessi planeerimisel, läbiviimisel, analüüsimisel ja õpilaste õpitulemuste hindamisel teaduspõhist, süvateadmistel põhinevat, süsteemset ja isikupärast inseneripedagoogilist lähenemist: oskab interaktiivselt edasi anda teoreetilisi teadmisi, õpetada lahendama erialaülesandeid, viia läbi laboratoorseid töid, kinnistamaks teooriaõpinguid praktikas ning kasutada mõjusaid õpetamisstrateegiaid, -mudeleid ja -meetodeid.
	Oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada nende erinevate õpistiilide ning individuaalsete iseärasustega tehnikaainete õpetamisel, jälgib õpperühmas toimuvat, reageerib sellele paindlikult, luues ja säilitades positiivset õpi- ja töökeskkonda.
	Oskab kasutada õpetamisel tähtsamaid tehnilisi

	õppevahendeid, virtuaalseid keskkondi ja e-õpet, oskab kirjutada algoritmile vastavat programmi valitud kõrgkeeles, omades süsteemset ülevaadet arvutite riist- ja tarkvarast ning omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses.
Demonstreerib iseseisva uurimistöö kaudu süvendatud teadmisi kasvatusteaduste ja õpetajakoolituse valdkonnas kutseõppe erialal nii eesti- kui võõrkeeles.	On pädev töötama erialast kvalifikatsiooni nõudval tegevusalal, omab teadmisi oma tehnilise eriala ja inseneripedagoogika uutest arengusuundadest, on võimeline osalema erialases uurimistegevuses ja tootearendusprotsessis ning lahendama tulemuslikult tehnilisi probleeme, hinnates kriitiliselt oma tegevust ja võimalikke tagajärgi, kujundades seeläbi tehnikaõpetuse kõrget mainet.
On valmis osalema kodanikuühiskonnas ning järgib eetilisi põhimõtteid.	Osaleb aktiivselt kodanikuühiskonnas, oskab hinnata nii enda kui ka teiste vajadust jätkuõppeks, toetada õppija arengut, suunates teda iseseisvale ja elukestvale õppimisele, valdab iseseisvaks õppimiseks vajalikke meetodeid ning oskab teostada eneseanalüüsi.
	Oskab tegutseda eetiliselt keerukates olukordades, oskab arvestada erinevate kultuuride eetiliste väärtushinnangutega, valdab õpetajatööks vajalikke suhtlemisoskusi, oskab kirjutada erinevaid tehnilisi, teaduslikke ja tavatekste, esineda ettekandega ja vastata küsimustele, väärtustades lihtsaltmõistetavust.

Nii kutseõpetaja kui tehnikaõpetaja õppekava moodulite õpieesmärgid ja õpiväljundid on enamjaolt omavahel kooskõlas ning on kaetud ka õppekava õpiväljundite poolt. Tehnikaõpetaja õppekava mooduli *tehnikaõpetaja professionaalsus* väljund /.../ omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides, oskab neid tõlgendada ja analüüsida /.../ ei leia kajastamist õpiteemärkide poolt.

Kutseõpetaja õppekava moodulite eesmärgid ja väljundid on toodud lisas 4, tehnikaõpetaja õppekava moodulite eesmärgid ja väljundid lisas 5.

2.3 Vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele

Kutseõpetaja bakalaureuseõppekava ja [kõrgharidusstandardi](#) õpiväljundite vastavuse analüüsi (lisa 6) näitab, et enamuse kõrgharidusstandardis seatud väljunditest kaetakse moodulite tasandil, õppekava üldõpiväljundi tasandil kaetakse kaks väljundit: *interdistsiplinaarsete seoste ära tundmise oskus ning suutelisus omandatud teadmisi ja oskusi töös rakendada, õpinguid jätkama ning end pidevalt iseseisvalt erialaselt ja tööalaselt täiendama.*

Kutsepedagoogika bakalaureuseõppekava väljundeid ja kõrgharidusstandardis seatut võrreldes (lisa 7) selgub, et pea kõik väljundid on kaetud õppekava õpiväljunditega ja enamiku mooduli õpiväljunditega. Moodulite tasandil jäävad katmata jäänud kõrgharidusstandardis seatud väljundid (*õppesuuna erinevate erialade rakendusala mõistmine ning tööks vajalike suhtlemisoskuste ja IKT valdamine*) on kaetud lisaks õppekava väljunditele ainete õpiväljunditega.

Erinevused õpiväljundite võrdluste detailsuses on tingitud pigem sellest, et võrdlusi on koostanud erinevad isikud ega pruugi tähendada kõrgharidusstandardi väljundite katmatust õppekava või moodulite väljundite poolt.

Õppekavade õpiväljundite ja kõrgharidusstandardi õpiväljundite omavaheline kooskõla on parem magistriõppe tasemel, seda nii kutseõpetaja õppekava võrdluses (lisa 8) kui tehnikaõpetaja õppekava võrdluses (lisa 9).

2.4 Vastavus kutseõpetaja kutsestandardile

Kutseõpetaja ja kutsepedagoogika bakalaureuseõppekavade aluseks on võetud [kutseõpetaja kutsestandardis](#) IV tasemele esitatud tööülesanded ja pädevused, ehk tööülesanded 1 kuni 7; kutseõpetaja ja tehnikaõpetaja magistriõppekavade aluseks on võetud tööülesanded 1 kuni 9. Õppekavade võrdluses kutseõpetaja kutsestandardiga kõrvutati õppekava moodulite õpiväljundid kutseõpetaja kutsestandardis seatud tööülesannetega, tööülesanded kirjeldati lahti kuni teise tasemeni, ehk tööülesande täitmiseks vajalike alakompetentsusteni.

Kutseõpetaja õppekava ja kutsestandardi võrdlusest (lisa 10) selgub, et standardis sätestatud pädevus saavutatakse ülekaalukalt erialamoodulite raames, õppekava katab üldjuhul kõik kutsestandardis seatud pädevused, nõrgalt on kaetud standardis seatud

tööülesande *õppijas positiivsete hoiakute kujundamine* lahendamiseks vajalike pädevuste kujundamine.

Kutsepedagoogika õppekava ja kutsestandardi võrdlusest (lisa 11) selgub, et ka siin saavutatakse standardis sätestatud pädevused peamiselt erialamoodulite raames, õppekava katab pea kõik pädevused, küsitavusi tekitab tööülesannete *õppedokumentide täitmine ja säilitamine* ja *koostöö erialaiühenduste ja ettevõtetega* kaetavus õppekava poolt.

Kutseõpetaja magistriõppekava ja kutsestandardi võrdlusest (lisa 12) selgub, et ka siin on nõrgaks kohaks tööülesanne *õppedokumentide täitmine ja säilitamine*, mille sooritamiseks vajalik pädevus katekase ainult ühe õpiväljundi poolt.

Tehnikaõpetaja magistriõppekava vastavusanalüüs (lisa 13) kutseõpetaja kutsestandardiga ei erista õppekava mooduleid. Analüüsist lähtub, et kõik kutsestandardis seatud ülesannete lahendamiseks vajalikud pädevused on saavutatavad õppekava läbimisel.

Edasise õppekavaarenduse käigus tuleks hinnata kutsestandardis nõutud pädevuste saavutamist standardi tasemel üksikute kirjeldatud tegevuste kaupa ning õppekava tasandil ainesisude vastavust standardis sätestatule. Hetkel on analüüsist välja jäänud standardis seatud üldpädevused, edasise analüüsi käigus tuleks kindlasti hinnata ka üldpädevuste saavutamise võimalust õppekavade läbimisel.

JÄRELDUSED JA ETTEPANEKUD

Kutseõpetaja tasemekoolituse õppekavade analüüs on seni teostatud õppekava ja moodulite tasemel. Edasine õppekavaarendus võiks analüüsi alla võtta ka õppeainete sisud ning õppeainete hindamise küsimuse.

Senise analüüsi põhjal saab teha järgmised järeldused ja ettepanekud:

1. Kutseõpetajate tasemekoolituse õppekavad vastavad kõrgharidusstandardile ja kutseõpetaja kutsestandardile ning on omavahel võrreldavad.
2. Jätkata kutseõpetaja ja kutsepedagoogika õppekava sisseastujate profiilide kaardistamist ning jälgida senikujunenud trende. Kaaluda eri kutseõpetaja eri valdkondade koolitamise võimalikkust ja vajadust piirkonniti.
3. Alustada kutseõpetaja magistriõppekava sisseastujate profiilide kaardistamist, võtta saadud informatsiooni arvesse õppekava spetsialiseerumissuundade ja valikainete kujundamisel.
4. Bakalaureuseõppekavade nõrgaks kohaks võib osutuda liigne vabaainete maht kutsepedagoogika õppekava puhul ja liigne üldkasvatusteaduslike ainete maht kutseõpetaja õppekava puhul, kaaluda tasuks kutsepedagoogilist ainete mahu suurendamist.. Õpieesmärkide täitmiseks kindlustada kutsepedagoogika õppekaval teadlik õppekava nõustamine ning luua üliõpilastele valikuvõimalused. Kutseõpetaja õppekavas tasuks kaaluda uurimistöömehoodika ja kutsepedagoogiliste ainete mahu suurendamist.
5. Kuivõrd nimetatud valdkonnad on sisseastujate seas enim esindatud, võiks ühe õppekava arendustegevuse väljundina näha valdkonnapõhiseid vaikainemooduleid, aga ka ainevaldkondade didaktikate väljatöötamist.

Ülaltoodud ettepanekud on soovituslikud ja annavad loodetavasti suuna edasisele arendustegevusele kutseõpetajakoolituse õppekavaarenduse töörühmas.

Kasutatud allikad

Kutsepedagoogika bakalaureuseõppekava. Tallinna Ülikool. URL:

<http://www.tlu.ee/files/arts/7987/Kutse86144e0fa5fe576fc8a8897e2ae7df1f.pdf>

Kutseõpetaja bakalaureuseõppekava. Tartu Ülikool. URL:

https://www.is.ut.ee/pls/ois/ltere.tulemast?leht=OK.BL.PU&id_a_oppekava=3477&kordi_pealehel=3&systeemi_seaded=3,1,12,1&viida%20kaudu=1&sessioon=0

Kutseõpetaja kutsestandard. Hariduse Kutsenõukogu, otsus nr. 14, 08.12.2008. URL:

http://kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10086812/lae/108_standard.pdf

Kutseõpetaja magistriõppekava. Tallinna Ülikool.

<http://www.tlu.ee/files/arts/7988/Kutse5ad01502b59bcec23e523024ca936f98.pdf>

Kõrgharidusstandard. RT I 2008, 57, 322, vv 18.12.2008 nr 178. URL:

<https://www.riigiteataja.ee/akt/13350046>

Tehnikaõpetaja magistriõppekava. Tallinna Tehnikaülikool. UR:

<http://www.ttu.ee/ttu-eesti-inseneripedagoogika-keskus/magistrioep/tehnikaopetaja-magistrioppekava/>

Lisa 1. 2008/09 -2010/11 õ.a. TÜ ja TLÜ bakalaureuse- õppekavade sisseastujate erialad

Õppekava valdkond	Eriala	TLÜ	TÜ
haridus (11)	muusikaõpetaja	2	1
	ringijuht	1	
	lasteaiaõpetaja	1	
	aineõpetaja		3
	eriõpetaja (viipekeel)		1
	koolitaja	1	1
	kokku	5	6
humanitaaria ja kunst (7)	reklaamikunst	1	
	kunstkäsitöö		1
	kujutav kunst		3
	fotograafia		1
	tantsukunst	1	
	kokku	2	5
sotsiaalteadused, ärindus ja õigus (5)	ärijuhtimine	1	
	ettevõtlus		2
	majandus	1	1
	kokku	2	3
tehnika, tootmine ja ehitus (34)	autondus	9	2
	arvutid ja arvutivõrgud	8	4
	ehitamine	4	
	sepp	1	
	keevitamine	2	
	lennundus		1
	elektrik		1
	elektroonika	1	1
	kokku	25	9
põllumajandus (6)	keskkonnakaitse		1
	maakorraldus		1
	veterinaar		1
	metsandus		2
	aiandus	1	
	kokku	1	5
tervis ja heaolul (19)	massaaž	6	
	sport		1
	turism		1
	õendus	1	
	kokku	7	2
teenindus (45)	toitlustusteenindus	7	3
	puhastusteenindus	3	1
	iluteenindus	10	6

	pagar		1
	kokk	9	
	klienditeenindus	6	1
	müügitöö	3	
	sekretär	1	
	transport	1	1
	rõivaste valmistamine	2	
	kokku	42	13
militaar (18)	spetsialist	2	5
	administraator	1	1
	ohvitser / instruktor	7	
	side	1	
	kaitseväelane	1	
	kokku	12	6
Kokku (145)		96	49

Lisa 2. TÜ Kutseõpetaja bakalaureuseõppekava moodulite õpieesmärgid ja -väljundid

Mooduli nimetus	Eesmärgid	Õpiväljundid
Valdkonna alusmoodul (24 EAP)	Anda esmaseid teadmisi pedagoogika olulisemate teemade valdkonnast, sealhulgas õppimise seadus-pärasustest ning õppimiseks vajalike tingimuste kujundamise põhimõtetest ning suhtlemisest pedagoogilises kontekstis.	<ul style="list-style-type: none"> - teab üldkasvatuste ja psühholoogia olulisemaid mõisteid, teooriaid ja uurimismeetodeid ning orienteerub haridussüsteemis; - on omandanud eelteadmised psühholoogiliste ja üldpedagoogiliste teadmiste rakendamiseks õppe- ja kasvatustöös; - on omandanud teadmised ja oskused õpingute jätkamiseks ja töötamiseks õpetajana.
Kutse-õpetaja alusmoodul (24 EAP)	Anda ülevaade erinevatest kasvatusteadustega seonduvatest baasdistsipliinidest ja pedagoogilisest uurimusest, luues eeldused õpingute jätkamiseks ning uurimistegevuses osalemiseks.	<ul style="list-style-type: none"> - mõistab kasvatusteaduste kohta teadussüsteemis ja teab sellega seotud distsipliinide põhiolemust; - eristab pedagoogilist uurimust teistest uurimustest ja oskab seda planeerida ning läbi viia; - valdab üldteadmisi eesti keelest ja keskkonnahariduse vallast ning oskab neid teadmisi rakendada oma õpingutes.
Haridus-teaduste suuna-moodul (24 EAP)	Anda ülevaade haridusteaduse baasdistsipliinidest, luues eeldused kasvatusteaduslike teadmiste rakendamiseks ja vastavate hoiakute kujundamiseks.	<ul style="list-style-type: none"> - teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - mõistab täiskasvanu arengu ja selle toetamise põhimõtteid; - teab elukestva õppe mudeleid, on võimeline ennast täiendama end analüüsides ja elukestvalt õppides ning suunama oma õpilasi elukestvale õppimisele; - orienteerub hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida; - omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös.
Kutseõpetaja suunamoodul (24 EAP)	Anda ülevaade haridusteaduse baasdistsipliinidest, luues eeldused kasvatusteaduslike teadmiste rakendamiseks ja vastavate hoiakute kujundamiseks.	<ul style="list-style-type: none"> - mõistab kutseõppeasutuse kui töökeskkonna eripära ja hariduskorraldust; - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - valib ja kasutab õppetöös e-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale.

Haridus- teaduste erialamoodul (24 EAP)	Anda teadmised ja oskused nõustamaks õppijaid ja toetamaks erinevate õppijate arengut.	<ul style="list-style-type: none"> - mõistab eripedagoogika, arengupsühholoogia, multikultuurilise hariduse ja sotsiaalpedagoogika põhimõisteid ja –protsesse; - teab ja oskab toetada erinevate õppijate arengut arvestades nende individuaalseid iseärasusi; - omab läbirääkimis- ja esinemisoskust.
Kutseõpetaja erialamoodul (24 EAP)	Anda teadmised ja oskused töö- ja õpikeskkonna kujundamiseks kutseõppes.	<ul style="list-style-type: none"> - oskab läbi viia õppeprotsessi ja analüüsida oma töö tulemuslikkust; - teab hindamise meetodeid ja rakendab neid õppijate hindamisel; - mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd; - omab teadmisi oma kutseala uuematest suundadest- toetab teooria ja praktika vaheliste seoste loomist ning oskab juhendada praktikat.
Valikainete moodul (12 EAP)	Tagada suutlikkus kasvatusteaduslikel teadmistel põhineva tervikpildi loomiseks erinevas hariduslikus kontekstis ning võõrkeeleoskus.	<ul style="list-style-type: none"> - oskab vähemalt ühes võõrkeeles erialaga seonduvaid probleeme suuliselt ja kirjalikult selgitama ning erialastes aruteludes osalema; - mõistab kasvatustegelikkuse funktsioneerimist haridussüsteemi jaoks ühes olulises valdkonnas (valitav nelja valdkonna seast); - rakendab vastavaid kasvatusteaduslikke teadmisi lähtudes tervikpildist; - oskab tegutseda eetilisel keerulistes hariduskonteksti puudutavates olukordades, olles teadlik oma ühiskondlikust rollist.
Vabaainete moodul (6-18 EAP)	Pakkuda üliõpilastele laiaulatuslikke kultuurilisi ja akadeemilisi teadmisi nii õppe kui kasvatuse valdkonnas arendamiseks kodanikuühiskonna demokraatlikke põhimõtteid.	Mooduli õpieesmärgid määrab üliõpilane oma ainete valikuga.
Bakalaureuse- töö (12 EAP)	Esmaste oskuste omandamine tööks erialase kirjandusega ning uurimustööks.	<ul style="list-style-type: none"> - oskab töötada kirjandusega ja analüüsida teiste uurimusi; - rakendab uurimismeetodeid kutseõppega seonduva kasvatusteaduste probleemi lahendamisel; - oskab vormistada oma uurimustööd, seda esitada ja kaitsta oma seisukohti.

Lisa 3. TLÜ Kutsepedagoogika bakalaureuseõppekava moodulite eesmärgid ja õpiväljundid

Mooduli nimetus	Eesmärgid	Õpiväljundid
Sissejuhatavad ained (39 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - toetada süsteemse ja tervikliku teadmuse kujunemist kasvatusteaduse teoreetilistest koolkondadest, arengusuundadest ja aktuaalsetest probleemidest, kasvatusteaduslikest põhimõistetest ning uurimismeetoditest; - toetada kutseõpetaja õpinguteks vajalike valmisolekute ja kasvatusteadusliku mõtteviisi ning enese ja ümbritseva analüüsimise oskuse kujunemist. 	<ul style="list-style-type: none"> - mõistab kasvatusteaduslikku süsteemi, selle kujunemist ja kaasaegseid kasvatusteaduslikke distsipliine; - teab kasvatusteaduste ja psühholoogia põhiseisukohti ning valdab põhiterminoloogiat; - teab õppijate hariduslike erivajadusi ja oskab nendega arvestada; - omab valmisolekut rakendada teadmisi praktikasse; - omab kasvatusteaduliku uurimistöö läbiviimiseks vajalikke esmaseid teadmisi ja oskusi.
Kutseõpetaja sotsiaalne pädevus (13 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - toetada kutseõpetaja tööks vajalike suhtlemisoskuste ning - koostöö- ja meeskonnatööoskuste kujunemist; - toetada õppijate suunamise ja nõustamise oskuste kujunemist. 	<ul style="list-style-type: none"> - teab ja tunneb sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi; - valdab kutseõpetaja tööks vajalikke suhtlemisoskusi; - omab valmisolekut kutsekooli õppijate suunamiseks ja juhendamiseks; - tunneb kutseõpetaja kui nõustaja rolli ja nõustamise sisu; - on valmis ja oskab teha meeskonnatööd.
Kutseõppe teooria ja didaktika (28 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - toetada tervikliku teadmuse kujunemist kutsepedagoogika olemuse ja aluste mõistmiseks; - kujundada kutseõppeprotsessi planeerimiseks ja läbiviimiseks vajalikke oskusi; - toetada kutsepedagoogika ja kutsehariduse valdkonna uurimiseks ja arendamiseks vajalike oskuste arendamist. 	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb kutsepedagoogika aluseid, teooriaid ja arengusuundi; - mõistab kutsepedagoogika seost töömaailmaga ja enda rolli pedagoogilises tegevuses; - oskab iseseisvalt arendada kutsehariduslikke õppekavu, planeerida ja analüüsida õppeprotsessi, koostada õppemetoodilisi materjale; - oskab iseseisvalt planeerida ja läbi viia kutsepedagoogilist uurimistööd; - oskab juhendaja abil ära tunda ja luua interdistsiplinaarseid seoseid; - demonstreerib kriitilise ja süsteemse mõtlemise oskust.

Kutseõpetaja professionaalsus (49 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - võimaldada õppijal saada õpetamiskogemusi, toetada omandatud teadmiste ja oskuste seostamist koolitegelikkusega; - toetada eneseanalüüsioskuse ja iseseisvuse kujunemist ning kutse- ja erialaste pädevuste arendamiseks vajalike valmisolekute kujunemist; - kujundada professionaalse arengu planeerimise ja planeeritu realiseerimise oskusi; - toetada pädevuste arendamist õpetatavas valdkonnas; - luua eeldused koostöö, kodanikuühiskonnas osalemise, sallivuse ja eetilise tegevuse tähtsuse mõistmiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> - oskab iseseisvalt planeerida, ellu viia ja analüüsida oma professionaalset tegevust kutseõpetajana; - oskab kriitiliselt hinnata enesearengut ja karjääri planeerida; - oskab iseseisvalt anda tagasisidet õppuritele ja kolleegidele ning küsida ja analüüsida tagasisidet oma tegevusele kolleegidelt, õppuritelt ja lapsevanematelt; - on arendanud pädevusi õpetatavas valdkonnas ja väärtustab elukestvat õpet.
Vabaained (45 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - toetada erialal olulise võõrkeeleskuse ja arvutioskuste arendamist; - anda võimalus iseseisvaks ja huvist lähtuvaks enesetäiendamiseks õpingute vältel. 	<ul style="list-style-type: none"> - oskab üht võõrkeelt Euroopa Keeleõppe raamdokumendi B2 tasemel (päevaõpe) või tõstab oma võõrkeeleskust 1 Euroopa Keeleõppe raamdokumendi taseme võrra (kaugõpe); - omab ülikooliõpinguteks vajalikku arvutioskust; - vene õppekeelega õppijad oskavad eesti keelt Euroopa Keeleõppe raamdokumendi C1 tasemel.
Bakalaureuse-töö/ -eksam (6 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - luua võimalus kutseõpetaja tegevuseks vajalike pädevuste olemasolu tõendamiseks; - luua võimalus, kutseõppe tõhususe ja mõjususega seotud probleemide lahendamiseks ning kutseõpetaja pedagoogimeisterlikkuse tõendamiseks ning hindamiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> - oskab iseseisvalt käsitleda kutsepedagoogika kontseptuaalseid aluseid ja mõju tegevuspraktikale; - oskab kohaseid meetodeid ja vahendeid kasutades iseseisvalt informatsiooni koguda ning seda kriitiliselt ja loovalt tõlgendada; - teab ja oskab usaldusväärselt käsitleda, põhjendada, seostada erinevaid teooriaid ning analüüsida praktilist konteksti; - väärtustab ja austab inimest ja tema terviklikku arengut, mõistab täiskasvanu õppimise ja õpetamise põhimõtteid ning täiskasvanuhariduse sotsiaalset ja hariduslikku funktsiooni; - suudab lahendada probleeme ja mõjutada gruppi; - märkab, tunnetab, analüüsib ja hindab ennast kriitiliselt, määratleb ja põhjendab enda arenguperspektiive sh grupi/kogukonna liikmena.

Lisa 4. TLÜ Kutseõpetaja magistriõppekava õppekava eesmärgid ja õpiväljundid

Mooduli nimetus	Eesmärgid	Õpiväljundid
Üldkasvatus- teaduslikud ja psühholoogiaained (30 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - kujundada süsteemne teadmusalus kasvatusteaduslikest, pedagoogilis-psühholoogilistest, didaktikaalastest põhimõistetest ja teooriatest; - kujundada oskus integreerida pedagoogilis-psühholoogilisi, üldkasvatusteaduslikke, didaktika- ja ainealaseid teadmisi ning rakendada neid koolitegelikkuses; - toetada tulevase õpetaja rollipildi ja pädevuste kujunemist ja isiksuslikku arengut uurimusliku lähenemise, koostöö ja eneseanalüüsi kaudu; - kujundada esmased oskused õpilaste eripära arvestava, arengut ja õppimist toetava õpikeskkonna loomiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb erinevaid kasvatusteaduslikke paradigmasid (õpikäsitusi, inimese arengut, hariduse ja õpetaja rolli ühiskonnas, vaateid eetikale ja väärtustele), oskab neid kõrvutada ja otstarbekalt kasutada; - oskab kujundada õpilase arengut ja õppimist toetavat õppeprotsessi ja – keskkonda; - tajub oma rolli ja vastutust õpilase arengu toetamisel, kooli arendamisel ja kodanikuühiskonnas ning lähtub oma tegevustest eetilistest tõekspidamistest; - oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut; - oskab teha koostööd ja seda juhtida kaasates erinevaid osalisi – õppijaid, kolleege ja teisi partnereid haridussüsteemis ning ühiskonnas; - tunneb haridust reguleerivat seadusandlust sh RÕK'i ja lähtub nendest oma töös; - omab ülevaadet hariduspoliitikast ja seda kujundavatest mehhanismidest kaasajal.
Kutseõppe- didaktika (3 – 15 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - toetada kutseõpetaja didaktilise pädevuse arengut; - kujundada süsteemne arusaam kutseõppe didaktikaalastest põhimõistetest, teooriatest ja uuenduslikest lähenemistest õppeprotsessis; - kujundada oskus integreerida didaktika- ja erialaseid teadmisi ning neid loovalt rakendada. 	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb kutseõppe didaktika teoreetilisi aluseid, põhikontseptsioone ja innovaatilisi rakendusi; - oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada; - oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata; - tunneb kutseõppe didaktika teoreetilisi aluseid, põhikontseptsioone ja innovaatilisi rakendusi; - oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada; - oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi analüüsida ja hinnata.

Pedagoogiline praktika (15 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - siduda didaktikaalased teadmised kutseõppe tegelikkusega; - arendada üliõpilaste oskust suhelda kooliperega kutseõpetaja rollis ja toetada tervikliku kutsealase rollipildi kujunemist; - võimaldada üliõpilasel saada kogemusi ning areneda kutseõpetajana. 	<ul style="list-style-type: none"> - oskab planeerida ja läbi viia teooriatunde, praktilisi tunde ning praktikaõpet õppekeskkonnas; - tunneb koolielu ja oskab seda õpetaja rollist lähtuvalt mõtestada, mõistes kutseõpetaja erinevaid (sh tunniväliseid) tööülesandeid; - oskab hinnata oma kutsealased tugevaid külgi ning enam arendamist vajavaid aspekte ning planeerida professionaalset arengut.
Erialased õpingud (14-27 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - süvendada/suurendada pädevusi õpetatavas valdkonnas; - toetada õpetaja identiteedi ja professionaalsuse kujunemist. 	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb õpetatava eriala kaasaegseid arengusuundumusi ning innovaatilisi tehnoloogiaid; - suudab kaasaegset erialalist teoreetilist ja rakenduslikku teadmist kutseõppes loovalt rakendada; - valitavast konkreetse eriala õpingutest tulenevad muud õpiväljundid.
Kutseõpetaja professionaalsus (28 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - luua eeldused kutsehariduse arengusuundade ja aktuaalsete probleemide mõistmiseks; - kujundada oskused kutsehariduse probleemide ja uurimisküsimuste iseseisvaks äratundmiseks ja lahendamiseks; - kujundada valmi olek iseseisvate uurimuste läbiviimiseks kutseharidusevaldkonnas; - kujundada oskus oma enesehindamiseks ja enesearendamiseks; - koostöö, kodanikuühiskonnas osalemise, sallivuse ja eetilise tegevuse tähtsuse mõistmine. 	<ul style="list-style-type: none"> - oskab kutseõppe ja kasvatuse probleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi; - on võimeline iseseisvat rakendusteaduslikku uurimust läbi viima; - oskab oma professionaalset tegevust kutseõpetajana iseseisvalt analüüsida, kriitiliselt hinnata, enesearengut ja karjääri planeerida; - on valmis koostööks, kolleegide juhendamiseks, osalemiseks kogukonna ja kodanikuühiskonna arendamisel; - suhtub sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse ning järgib eetilisi põhimõtteid; - on valmis tegutsema oma ala spetsialistina ja arendajana ning panustama kutsehariduse maine tõstmisse nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil.
Vabaained (12 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - oma erialal olulise võõrkeele valdamine, suutmaks võõrkeeles mõista pedagoogilisi ja erialaseid küsimusi, põhimõisteid, teoreetilisi lähenemisi; - anda võimalus iseseisvaks ja huvist lähtuvaks enesetäiendamiseks õpingute vältel. 	<ul style="list-style-type: none"> - omandab teadmisi ja oskuseid mõnes spetsiifilisest valdkonnas; - oskab ühte võõrkeelt kesktasemel, suutmaks töötada erialase võõrkeelse kirjandusega; - omandab erialaseks tööks ja ülikooliõpinguteks vajaliku arvutioskuse; - vene õppekeelega koolilõpetajad omandavad eesti keele oskuse keeleõppe raamdokumendi C1 tasemel.
Magistritöö	<ul style="list-style-type: none"> - erialase kirjanduse ja andmebaaside kasutamise 	<ul style="list-style-type: none"> - omandab teoreetilised teadmised uurimistööks valitud teemal;

(20 EAP)	<p>oskuse kujunemine - iseseisva uurimistöö kogemuse omandamine;</p> <ul style="list-style-type: none"> - teadusliku teksti loomise oskuse kujunemine teoreetilistes õpingutes omandatud mõistestiku abil; - võime näha ja analüüsida kutsehariduse probleeme ning pakkuda neile teaduslikult põhjendatud lahendusi; - rikastada pedagoogilist tegelikkust uute ideede ja lahendustega. 	<ul style="list-style-type: none"> - omandab uurimistegevusega seotud metodoloogilised teadmised ja oskused; - oskab kasutada andmebaase ja töötada erialakirjandusega nii emakeeles kui ühes võõrkeeles; - suudab kasvatustegelikkuse ilminguid usaldusväärsete meetoditega analüüsida ja luua kontseptualiseeritud teadmust selle kohta.
----------	--	---

Lisa 5. TTÜ Tehnikaõpetaja magistriõppekava moodulite eesmärgid ja õpiväljundid

Mooduli nimetus	Eesmärk	Õpiväljund
Tehnikaõpetaja üldpädevused (15 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - anda tehnikaõpetaja tööks vajalikke üldpädevusi: teadmisi ja oskusi retoorikast, läbirääkimis-, suhtlemis- ja vestlusõpetusest, akadeemilisest kirjutamisest, õppekavaarendusest, eetikast ja kultuuridevahelistest seostest, õpetaja kutse-eetikast, erinevate kultuuride mõjuga arvestamisest õpetamisel, kvaliteedist ja standarditest tehnikaõpetuses, meeskonnatööst, kaasaegse tootearenduse põhimõtetest ja probleemilahendusest, arendades erialaõpet. 	<ul style="list-style-type: none"> - suudab aktiivselt osaleda ühiskonnas, omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, oskab vastata küsimustele ja oma seisukohti argumenteerida; - oskab koostada loogilise ülesehitusega tehnilisi teadustöid, tavatekste ja ettekandeid; - omab täielikku ülevaadet hariduskorraldust reguleerivatest õigusaktidest, oskab koostada ainekava ja õppekava, on võimeline osalema ainekava ja õppekava arendusprotsessis, oskab läbi viia õppekava monitooringut ning eneseanalüüsi; - omab teadmisi eetikast ja insenerieetikast, oskab tegutseda eetilisel keerukates olukordades, arvestada erinevate kultuuride eetiliste väärtushinnangutega õpetamisel, mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd; - mõistab kvaliteedi olulisust tehnikaõpetuses, oskab selgitada kvaliteedi mõistet ja aspekte, mõistab standardiseerimise olemust, juhendub oma töös standarditest, rakendades neid õppetöös, projektide ja tööde vormistamisel; - suudab töötada erialast kvalifikatsiooni nõudval tegevusalal, omab süsteemset nägemust kaasaegse tootearenduse põhimõtetest, oskab koostada projekti meeskonda ja seda juhtida, oskab tulemuslikult lahendada tehnilisi probleeme, tunneb tootearenduse meetodikaid ja nende raaltugikeskkonda, arendab erialaõpet; - oskab kavandada tootearendusprojekti elluviimise strateegiat ja hinnata selle tulemuslikkust ning võimalikke tagajärgi.
Kasvatusteadused ja didaktika (15 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - anda süsteemseid süvateadmisi kasvatusteadustest, pedagoogilisest psühholoogiast, sotsioloogiast ja didaktikast, anda teadmisi ja oskusi didaktiliselt mõjusa laboratoorse õppetöö läbiviimiseks, kaasaegsete tehniliste õppevahendite 	<ul style="list-style-type: none"> - omab süsteemset ülevaadet arvutite riist- ja tarkvarast ning arvutivõrkudest, oskab kasutada interneti, elektronposti, www lehitsejaid, HTML dokumente, operatsioonisüsteemi MS Windows ja selle rakendustarkvara pakette Word, Excel, Access, PowerPoint, oskab kirjutada algoritmile vastavat programmi valitud kõrgkeeles ja omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks

	<p>käsitlemiseks ja e-õppe läbiviimiseks, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamiseks;</p> <ul style="list-style-type: none"> - teadvustada pedagoogilise psühholoogia rakenduslikke võimalusi õpetajatöös; - õpetada didaktika rakendamist õpetamismetoodikana tehnilise erialaga seoses ja õpilaste koosseisu arvestavalt; - õpetada looma ja säilitama positiivset õpi- ja töökeskkonda ning toetama õppija arengut, teda iseseisvale ja elukestvale õppimisele suunates. 	<p>koolikorralduses;</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskab valida ja kasutada tähtsamaid tehnilisi õppevahendeid, kasutada õppetöös e-õpet, selle virtuaalseid keskkondi, tehnikaid ja sisuhaldussüsteeme; - suudab läbi viia didaktiliselt mõjusaid laboratoorseid töid, kinnistamaks teooriaõpinguid praktikas, oskab planeerida ja rakendada laboratoorse töö erinevaid vorme ning erinevaid laboratoorse töö läbiviimise meetodeid, koostada didaktiliselt struktureeritud tööjuhendeid, organiseerida meeskonnatöid ja motiveerida ning aktiveerida õpilasi laboratooriumis; - on võimeline osalema uurimistegevuses, oskab kavandada eksperimendi struktuuri, töödelda ja analüüsida katsetulemusi ning neid üldistada, oskab oma tegevust kriitiliselt hinnata; - omab teaduspõhiseid teadmisi kasvatusteadustes, pedagoogilises psühholoogias ja sotsioloogias, omades süsteemseid teadmisi õppesuuna põhimõistetest, teooriatest ja uurimismeetoditest, oskab analüüsida omandamisprotsessi; - mõistab motivatsiooni tähtsust, suudab rakendada paindlikult erinevaid õppetöid aktiveerivaid õppemeetodeid, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat; - oskab planeerida töö- ja õpikeskkonda, lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest, analüüsida oma ainetundi, õpperühma koosseisu ja töö tulemuslikkust, toetada kolleegide enesearengut, juhendada ning nõustada kolleege; - oskab toetada õppija arengut, suunates teda iseseisvale elukestvale õppele, oskab luua ja säilitada positiivset õpi- ja töökeskkonda, jälgida õpperühmas toimuvat ja reageerida sellele paindlikult.
Magistrieksam (15 EAP)	<ul style="list-style-type: none"> - anda teaduspõhiseid süvateadmisi inseneripedagoogikast; - kujundada õpetaja isikupärast tehniliste ainete õpetamissüsteemi, arvestades inseneripedagoogika rakenduslikke võimalusi õppeprotsessis, vastavalt õpetatavale erialale nii teoreetiliste kui ka 	<ul style="list-style-type: none"> - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast ja selle uutest arengusuundadest, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja läbiviimisel, illustreerida seda näidetega oma erialast; - tunneb ja analüüsib inseneripedagoogilise õpetamismudeli põhikomponente ja seletab nendevahelisi seoseid, analüüsib õppimise olemust ja selle mõju õpiprotsessile, valdab erinevaid kaasaegseid õppemeetodeid oma erialaainete

	<p>laboratoorsete ainetundide läbiviimisel;</p> <ul style="list-style-type: none"> - õpetada rakendama inseneripedagoogika põhikomponente ja nendevahelisi seoseid õpetamisel, tutvustada erinevaid õppimisteooriaid ja erinevate kaasaegsete õppemeetodite valdamist; - õpetada õpilaste motiveerimist ja aktiveerimist ning erinevate õpistiilidega arvestamist tehniliste teadmiste edastamisel, kasutades mõjusaid õpetamisstrateegiaid ja -mudeleid; - õpetada rakendama didaktika põhiaspekte tehniliste õppeainete õpetamisel ja didaktika seost teiste õppeainetega; - anda laiapõhjalisi teadmisi ja oskusi, et koostada ja kujundada didaktiliselt mõjusaid õppematerjale ja näitlikke õppevahendeid; - anda teadmisi õpilaste õpiväljundite analüüsiks ja kokkuvõtvaks ning kujundavaks hindamiseks. 	<p>õpetamisel;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb kokkuvõtva ja kujundava hindamise metoodikat, oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpetamisel õpilaste erinevate õpistiilide ja individuaalse eripäraga, valdab mõjusaid õpetamisstrateegiaid ja -mudeleid, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid mõjusaid õppemeetodeid; - omab süvendatud teadmisi didaktikas, oskab selgitada näidete abil didaktika ja muude õppeainete omavahelisi seoseid, kasutada didaktika põhiprintsiipe ja meetodeid erialaaine õpetamisel, näitlike õppevahendite ja õppematerjali koostamisel ning seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - tunneb õppekirjanduse ja muude õppematerjalide koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust ning õppematerjale oma erialases töös. <p>Magistrieksami sooritanu omab pädevust töötamiseks tehniliste erialaainete õpetaja ja juhendajana, omades laiapõhjalisi teaduspõhiseid süvateadmisi õpetatavas tehnilises erialas ja terviklikku tehnikaõpetaja haridust.</p>
<p>Tehnikaõpetaja professionaalsus (15 EAP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - anda tehnikaõpetajale praktilise pedagoogilise töö oskusi ja kogemusi; - rakendada süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, tutvuda reaalse õpetajatööga koolis; - integreerida inseneripedagoogika teooria ja praktika ja seeläbi omandada ning arendada õpetajatööks vajalikku kutsealast kompetentsust; - õpetada ära tundma ja looma õppeainetevahelisi seoseid; - õppeasutuse kui töökeskkonna 	<ul style="list-style-type: none"> - omab kogemust töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia tulemuslikku õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teoreetilisi teadmisi praktikas, oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, arvestada õpilaste erinevate õpistiilide ja erisustega ning lahendada erinevaid pedagoogilisi probleeme; - oskab analüüsida oma töö tulemuslikkust, anda enesehinnangut, teostada eneseanalüüsi, hinnata vajadust jätkuõppeks ja seada arengu eesmäärke elukestvaks enesetäiendamiseks, analüüsida kolleegide tööd ja teha järeldusi nende kohta; - on omandanud meeskonnatöö kogemuse, oskab suhelda kolleegide ja õpilastega, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna; - tunneb koolitöö eripära, arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja -

	<p>tundmaõppimine ja töökorralduse järgimine;</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaleda kolleegide tundides ja analüüsida nende tööd; - õppida teostama eneseanalüüsi ja ennast täiendama elukestvalt õppides; - osalemine kooli arendustegevuses ja kvaliteeditagamise protsessis ning oma tegevuse analüüsimine. 	<p>korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal, omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides, oskab neid tõlgendada ja analüüsida.</p>
--	--	---

Lisa 6. TÜ Kutseõpetaja bakalaureuseõppekava õpiväljundite vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele

Kõrgharidusstandardi bakalaureuse aste	Väljundid kutseõpetaja õppekavas
1. Omama süsteemset ülevaadet õppesuuna põhimõistetest, teoreetilistest printsiipidest ja uurimismeetoditest	<p>1.1 Teab üldkasvatuste ja psühholoogia olulisemaid mõisteid, teooriaid ja uurimismeetodeid ning orienteerub haridussüsteemis</p> <p>1.2. Mõistab kasvatusteaduste kohta teadussüsteemis ja teab sellega seotud distsipliinide põhiolemust</p> <p>1.2. eristab pedagoogilist uurimust teistest uurimustest ja oskab seda planeerida ning läbi viia</p> <p>2.1. teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas</p> <p>2.1. mõistab täiskasvanu arengu ja selle toetamise põhimõtteid</p> <p>2.1. teab elukestva õppe mudeleid, on võimeline ennast täiendama end analüüsides ja elukestvalt õppides ning suunama oma õpilasi elukestvale õppimisele</p> <p>2.2. mõistab kutseõppeasutuse kui töökeskkonna eripära ja hariduskorraldust</p> <p>3.1. mõistab eripedagoogika, arengupsühholoogia, multikultuurilise hariduse ja sotsiaalpedagoogika põhimõisteid ja -protsesse</p>
2. Oskama ära tunda interdistsiplinaarseid seoseid	<p>Õppekava õpioskus</p> <p>1.2. Mõistab kasvatusteaduste kohta teadussüsteemis ja teab sellega seotud distsipliinide põhiolemust</p>
3. Mõistma õppesuuna erinevate erialade rakendusalasid	<p>1.1 On omandanud eelteadmised psühholoogiliste ja üldpedagoogiliste teadmiste rakendamiseks õppe- ja kasvatustöös</p> <p>3.2. omab teadmisi oma kutseala uuematest suundadest</p> <p>3.2. toetab teooria ja praktika vaheliste seoste loomist ning oskab juhendada praktikat</p>
4. Tundma eriala teoreetilisi koolkondi, arengusuundi ja aktuaalseid probleeme	<p>1.1 Teab üldkasvatuste ja psühholoogia olulisemaid mõisteid, teooriaid ja uurimismeetodeid ning orienteerub haridussüsteemis</p> <p>1.2. Mõistab kasvatusteaduste kohta teadussüsteemis ja teab sellega seotud distsipliinide põhiolemust</p> <p>2.1. teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas</p> <p>2.1. mõistab täiskasvanu arengu ja selle toetamise põhimõtteid</p> <p>2.1. teab elukestva õppe mudeleid, on võimeline ennast täiendama end analüüsides ja elukestvalt õppides ning suunama oma õpilasi elukestvale õppimisele</p>

	<p>2.1. teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös</p> <p>3.1. mõistab eripedagoogika, arengupsühholoogia, multikultuurilise hariduse ja sotsiaalpedagoogika põhimõisteid ja -protsesse</p>
5. Oskama sõnastada erialaga seotud probleeme ning analüüsida ja hinnata erinevaid lahendusi	<p>1.1 On omandanud eelteadmised psühholoogiliste ja üldpedagoogiliste teadmiste rakendamiseks õppe- ja kasvatustöös</p> <p>1.2. eristab pedagoogilist uurimust teistest uurimustest ja oskab seda planeerida ning läbi viia</p> <p>1.2. valdab üldteadmisi eesti keelest ja keskkonnahariduse vallast ning oskab neid teadmisi rakendada oma õpingutes</p> <p>2.1. mõistab täiskasvanu arengu ja selle toetamise põhimõtteid</p> <p>2.1. teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös</p> <p>2.2. oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest</p> <p>2.2. valib ja kasutab õppetöös e-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale</p> <p>3.1. omab läbirääkimis- ja esinemisioskust</p> <p>3.2. mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd</p>
6. Oskama kohaseid meetodeid ja vahendeid kasutades iseseisvalt informatsiooni koguda ning seda kriitiliselt ja loovalt tõlgendada	<p>1.2. eristab pedagoogilist uurimust teistest uurimustest ja oskab seda planeerida ning läbi viia</p> <p>2.1. orienteerub hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida</p> <p>2.1. omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses</p> <p>2.1. teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös</p>
7. Oskama eriala ülesannete lahendamisel valida ja kasutada sobivaid tehnoloogiaid ning meetodeid, muu hulgas olema valmis osalema meeskonnatöös ja seda juhtima	<p>1.1 On omandanud eelteadmised psühholoogiliste ja üldpedagoogiliste teadmiste rakendamiseks õppe- ja kasvatustöös</p> <p>2.1. omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses</p> <p>2.1. teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös</p> <p>2.2. oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest</p> <p>3.1. mõistab eripedagoogika, arengupsühholoogia, multikultuurilise hariduse ja sotsiaalpedagoogika põhimõisteid ja -protsesse</p> <p>3.1. teab ja oskab toetada erinevate õppijate arengut arvestades nende individuaalseid iseärasusi</p>

	3.1. omab läbirääkimis- ja esinemisoskust 3.2. oskab läbi viia õppeprotsessi ja analüüsida oma töö tulemuslikkust 3.2. teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õppijate hindamisel
8. Valdama tööks vajalikke suhtlusoskusi ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaid	2.1. omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses 2.2. valib ja kasutab õppetöös e-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale 3.1. omab läbirääkimis- ja esinemisoskust
9. Olema oma õppekeeles ja vähemalt ühes võõrkeeles võimeline erialaga seonduvaid probleeme suuliselt ja kirjalikult selgitama ning erialastes aruteludes osalema	1.2. valdab üldteadmisi eesti keelest ja keskkonnahariduse vallast ning oskab neid teadmisi rakendada oma õpingutes 4. oskab vähemalt ühes võõrkeeles erialaga seonduvaid probleeme suuliselt ja kirjalikult selgitama ning erialastes aruteludes osalema
10. Olema valmis aktiivselt osalema kodanikuühiskonnas ning suhtuma sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse	3.1. mõistab eripedagoogika, arengupsühholoogia, multikultuurilise hariduse ja sotsiaalpedagoogika põhimõisteid ja -protsesse
11. Oskama teaduslikke, ühiskondlikke ja eetilisi aspekte arvesse võttes hinnata teadmiste rolli ning oma erialase tegevuse rolli ja tagajärgi ühiskonnas	1.1. On omandanud eelteadmised psühholoogiliste ja üldpedagoogiliste teadmiste rakendamiseks õppe- ja kasvatustöös 3.1. mõistab eripedagoogika, arengupsühholoogia, multikultuurilise hariduse ja sotsiaalpedagoogika põhimõisteid ja -protsesse 4. oskab tegutseda eetiliselt keerulistes hariduskonteksti puudutavates olukordades, olles teadlik oma ühiskondlikust rollist
12. Olema suuteline omandatud teadmisi ja oskusi töös rakendada, õpinguid jätkama ning ennast pidevalt iseseisvalt erialaselt ja tööalaselt täiendama	Õppekava õpioskus 1.1 on omandanud teadmised ja oskused õpingute jätkamiseks ja töötamiseks õpetajana 2.1. teab elukestva õppe mudeleid, on võimeline ennast täiendama end analüüsides ja elukestvalt õppides ning suunama oma õpilasi elukestvale õppimisele 2.2. oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest 4. rakendab vastavaid kasvatusteaduslikke teadmisi lähtudes tervikpildist

Lisa 7. TLÜ Kutsepedagoogika bakalaureuseõppekava õpiväljundite vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele

Kõrgharidusstandardi bakalaureuse aste	Väljundid kutsepedagoogika õppekavas
1. Omama süsteemset ülevaadet õppesuuna põhimõistetest, teoreetilistest printsiipidest ja uurimismeetoditest	<p><u>Õppekava õpiväljundid:</u> tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid ning oskab ära tunda interdistsiplinaarseid seoseid.</p> <p>M1: Sissejuhatavad ained mõistab kasvatusteaduslikku süsteemi, selle kujunemist ja kaasaegseid kasvatusteaduslikke distsipliine; teab kasvatusteaduste ja psühholoogia põhiseisukohti ning valdab põhiterminoloogiat; omab kasvatusteaduliku uurimistöö läbiviimiseks vajalikke esmaseid teadmisi ja oskusi.</p> <p>M2: Kutseõpetaja sotsiaalne pädevus teab ja tunneb sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi.</p> <p>M3: Kutseõppe teooria ja didaktika tunneb kutsepedagoogika aluseid, teooriaid ja arengusuundi; oskab iseseisvalt planeerida ja läbi viia kutsepedagoogilist uurimistööd.</p> <p>M5: Bakalaureusetöö või bakalaureuseksam oskab iseseisvalt käsitleda kutsepedagoogika kontseptuaalseid aluseid ja mõju tegevuspraktikale; teab ja oskab usaldusväärselt käsitleda, põhjendada, seostada erinevaid teooriaid ning analüüsib praktilist konteksti.</p>
2. Oskama ära tunda interdistsiplinaarseid seoseid	<p><u>Õppekava õpiväljundid:</u> tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid ning oskab ära tunda interdistsiplinaarseid seoseid; omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana.</p> <p>M1: Sissejuhatavad ained mõistab kasvatusteaduslikku süsteemi, selle kujunemist ja kaasaegseid kasvatusteaduslikke distsipliine.</p> <p>M3: Kutseõppe teooria ja didaktika oskab juhendaja abil ära tunda ja luua interdistsiplinaarseid seoseid; demonstreerib kriitilise ja süsteemse mõtlemise oskust.</p> <p>M5: Bakalaureusetöö või bakalaureuseksam oskab iseseisvalt käsitleda kutsepedagoogika kontseptuaalseid aluseid ja mõju tegevuspraktikale; oskab kohaseid meetodeid ja vahendeid kasutades iseseisvalt informatsiooni koguda ning seda kriitiliselt ja loovalt tõlgendada.</p>

<p>3. mõistma õppesuuna erinevate erialade rakendusalasid</p>	<p><u>Õppekava õpiväljundid</u>: omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana; mõistab enese professionaalse arengu ja elukestva õppe olulisust ja omab valmisolekut õpinguid jätkata ning ennast pidevalt iseseisvalt eri- ja tööalaselt täiendada.</p> <p>Ainete õpiväljundid: Erialane enesetäiendus; Kutsepraktika I, II ja III</p>
<p>4. tundma eriala teoreetilisi koolkondi, arengusuundi ja aktuaalseid probleeme</p>	<p><u>Õppekava õpiväljundid</u>: tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid ning oskab ära tunda interdistsiplinaarseid seoseid.</p> <p>M1: Sissejuhatavad ained omab valmisolekut rakendada teadmisi praktikasse.</p> <p>M3: Kutseõppe teooria ja didaktika mõistab kutsepedagoogika seost töömaailmaga ja enda rolli pedagoogilises tegevuses.</p> <p>M4: Kutseõpetaja professionaalsus oskab iseseisvalt planeerida, ellu viia ja analüüsida oma professionaalset tegevust kutseõpetajana.</p> <p>M5: Bakalaureusetöö või bakalaureuseksam mõistab täiskasvanu õppimise ja õpetamise põhimõtteid ning täiskasvanuhariduse sotsiaalset ja hariduslikku funktsiooni.</p>
<p>5. oskama sõnastada erialaga seotud probleeme ning analüüsida ja hinnata erinevaid lahendusi</p>	<p><u>Õppekava õpiväljundid</u>: tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid ning oskab ära tunda interdistsiplinaarseid seoseid; omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana.</p> <p>M1: Sissejuhatavad ained teab kasvatusteaduste ja psühholoogia põhiseisukohti ning valdab põhiterminoloogiat.</p> <p>M2: Kutseõpetaja sotsiaalne pädevus teab ja tunneb sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi. Toetavad</p> <p>M3: Kutseõppe teooria ja didaktika tunneb kutsepedagoogika aluseid, teooriaid ja arengusuundi; mõistab kutsepedagoogika seost töömaailmaga ja enda rolli pedagoogilises tegevuses</p> <p>M5: Bakalaureusetöö või bakalaureuseksam oskab iseseisvalt käsitleda kutsepedagoogika kontseptuaalseid aluseid ja mõju tegevuspraktikale; teab ja oskab usaldusväärselt käsitleda, põhjendada, seostada erinevaid teooriaid ning analüüsib praktilist konteksti; mõistab täiskasvanu õppimise ja õpetamise põhimõtteid ning täiskasvanuhariduse sotsiaalset ja hariduslikku funktsiooni.</p>

<p>6. oskama kohaseid meetodeid ja vahendeid kasutades iseseisvalt informatsiooni koguda ning seda kriitiliselt ja loovalt tõlgendada</p>	<p><u>Õppekava õpiväljundid</u>: tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid ning oskab ära tunda interdistsiplinaarseid seoseid; omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana; mõistab enese professionaalse arengu ja elukestva õppe olulisust ja omab valmisolekut õpinguid jätkata ning ennast pidevalt iseseisvalt eri- ja tööalaselt täiendada.</p> <p>M1: Sissejuhatavad ained teab õppijate hariduslikke erivajadusi ja oskab nendega arvestada; omab valmisolekut rakendada teadmisi praktikasse.</p> <p>M2: Kutseõpetaja sotsiaalne pädevus omab valmisolekut kutsekooli õppijate suunamiseks ja juhendamiseks; tunneb kutseõpetaja kui nõustaja rolli ja nõustamise sisu.</p> <p>M3: Kutseõppe teooria ja didaktika oskab iseseisvalt arendada kutsehariduslikke õppekavu, planeerida ja analüüsida õppeprotsessi, koostada õppemetoodilisi materjale; oskab iseseisvalt planeerida ja läbi viia kutsepedagoogilist uurimistööd.</p> <p>M4: Kutseõpetaja professionaalsus oskab iseseisvalt planeerida, ellu viia ja analüüsida oma professionaalset tegevust kutseõpetajana oskab iseseisvalt anda tagasisidet õppuritele ja kolleegidele ning küsida ja analüüsida tagasisidet oma tegevusele kolleegidelt, õppuritelt ja lapsevanematelt; on arendanud pädevusi õpetatavas valdkonnas ja väärtustab elukestvat õpet.</p> <p>M5: Bakalaureusetöö või bakalaureuseksam oskab iseseisvalt käsitleda kutsepedagoogika kontseptuaalseid aluseid ja mõju tegevuspraktikale; teab ja oskab usaldusväärselt käsitleda, põhjendada, seostada erinevaid teooriaid ning analüüsib praktilist konteksti; suudab lahendada probleeme ja mõjutada gruppi.</p>
---	--

<p>7. oskama eriala ülesannete lahendamisel valida ja kasutada sobivaid tehnoloogiaid ning meetodeid, muu hulgas olema valmis osalema meeskonnatöös ja seda juhtima</p>	<p><u>Õppekava õpiväljundid</u>: tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid ning oskab ära tunda interdistsiplinaarseid seoseid; omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana; mõistab enese professionaalse arengu ja elukestva õppe olulisust ja omab valmisolekut õpinguid jätkata ning ennast pidevalt iseseisvalt eri- ja tööalaselt täiendada; on valmis osalema kodanikuühiskonnas ning järgib eetilisi põhimõtteid.</p> <p>M1: Sissejuhatavad ained omab valmisolekut rakendada teadmisi praktikasse; omab kasvatusteaduliku uurimistöö läbiviimiseks vajalikke esmaseid teadmisi ja oskusi.</p> <p>M3: Kutseõppe teooria ja didaktika oskab iseseisvalt planeerida ja läbi viia kutsepedagoogilist uurimistööd; demonstreerib kriitilise ja süsteemse mõtlemise oskust.</p> <p>M4: Kutseõpetaja professionaalsus oskab iseseisvalt planeerida, ellu viia ja analüüsida oma professionaalset tegevust kutseõpetajana; oskab kriitiliselt hinnata enesearengut ja karjääri planeerida; oskab iseseisvalt anda tagasisidet õppuritele ja kolleegidele ning küsida ja analüüsida tagasisidet oma tegevusele kolleegidelt, õppuritelt ja lapsevanematelt.</p> <p>M5: Bakalaureusetöö või bakalaureuseeksam oskab kohaseid meetodeid ja vahendeid kasutades iseseisvalt informatsiooni koguda ning seda kriitiliselt ja loovalt tõlgendada; teab ja oskab usaldusväärselt käsitleda, põhjendada, seostada erinevaid teooriaid ning analüüsib praktilist konteksti; märkab, tunnetab, analüüsib ja hindab ennast kriitiliselt, määratleb ja põhjendab enda arenguperspektiive sh grupi/kogukonna liikmena.</p>
<p>8. valdama tööks vajalikke suhtlusoskusi ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaid</p>	<p><u>Õppekava õpiväljundid</u>: omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana; mõistab enese professionaalse arengu ja elukestva õppe olulisust ja omab valmisolekut õpinguid jätkata ning ennast pidevalt iseseisvalt eri- ja tööalaselt täiendada.</p> <p>Ainete õpiväljundid. Haridustehnoloogia, Arvuti töövahendina, Suhtlemispsühholoogia, Meeskonnatöö kutsehariduses.</p>
<p>9. olema oma õppekeeles ja vähemalt ühes võõrkeeles võimeline erialaga seonduvaid probleeme suuliselt ja kirjalikult selgitama ning erialastes aruteludes osalema</p>	<p>M1: Sissejuhatavad ained omab valmisolekut rakendada teadmisi praktikasse; omab kasvatusteaduliku uurimistöö läbiviimiseks vajalikke esmaseid teadmisi ja oskusi.</p> <p>M2: Kutseõpetaja sotsiaalne pädevus on valmis ja oskab teha meeskonnatööd.</p> <p>M3: Kutseõppe teooria ja didaktika mõistab kutsepedagoogika seost töömaailmaga ja enda rolli pedagoogilises tegevuses; oskab iseseisvalt arendada kutsehariduslikke õppekavu, planeerida ja analüüsida õppeprotsessi, koostada õppemetoodilisi materjale; oskab iseseisvalt planeerida ja läbi viia kutsepedagoogilist uurimistööd.</p> <p>M4: Kutseõpetaja professionaalsus oskab iseseisvalt planeerida, ellu viia ja analüüsida oma professionaalset tegevust kutseõpetajana; oskab iseseisvalt anda tagasisidet õppuritele ja kolleegidele ning küsida ja analüüsida tagasisidet oma tegevusele kolleegidelt, õppuritelt ja lapsevanematelt.</p>

	<p>M5: Bakalaureusetöö või bakalaureuseeksam oskab kohaseid meetodeid ja vahendeid kasutades iseseisvalt informatsiooni koguda ning seda kriitiliselt ja loovalt tõlgendada; märkab, tunnetab, analüüsib ja hindab ennast kriitiliselt, määratleb ja põhjendab enda arenguperspektiive sh grupi/kogukonna liikmena.</p>
<p>10. olema valmis aktiivselt osalema kodanikuühiskonnas ning suhtuma sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse</p>	<p><u>Õppekava õpiväljundid</u>: omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana; on valmis osalema kodanikuühiskonnas ning järgib eetilisi põhimõtteid.</p> <p>M1: Sissejuhatavad ained omab valmisolekut rakendada teadmisi praktikasse.</p> <p>M2: Kutseõpetaja sotsiaalne pädevus teab ja tunneb sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi; valdab kutseõpetaja tööks vajalikke suhtlemisoskusi omab valmisolekut kutsekooli õppijate suunamiseks ja juhendamiseks; tunneb kutseõpetaja kui nõustaja rolli ja nõustamise sisu; on valmis ja oskab teha meeskonnatööd.</p> <p>M4: Kutseõpetaja professionaalsus oskab iseseisvalt planeerida, ellu viia ja analüüsida oma professionaalset tegevust kutseõpetajana; oskab iseseisvalt anda tagasisidet õppuritele ja kolleegidele ning küsida ja analüüsida tagasisidet oma tegevusele kolleegidelt, õppuritelt ja lapsevanematelt.</p> <p>M5: Bakalaureusetöö või bakalaureuseeksam</p>
<p>11. oskama teaduslikke, ühiskondlikke ja eetilisi aspekte arvesse võttes hinnata teadmiste rolli ning oma erialase tegevuse rolli ja tagajärgi ühiskonnas</p>	<p><u>Õppekava õpiväljundid</u>: omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana.</p> <p>M1: Sissejuhatavad ained omab valmisolekut rakendada teadmisi praktikasse.</p> <p>M2: Kutseõpetaja sotsiaalne pädevus valdab kutseõpetaja tööks vajalikke suhtlemisoskusi.</p> <p>M4: Kutseõpetaja professionaalsus on arendanud pädevusi õpetatavas valdkonnas ja väärtustab elukestvat õpet.</p> <p>M5: Bakalaureusetöö või bakalaureuseeksam teab ja oskab usaldusväärselt käsitleda, põhjendada, seostada erinevaid teooriaid ning analüüsib praktilist konteksti.</p>
<p>12. olema suuteline omandatud teadmisi ja oskusi töös rakendada, õpinguid jätkama ning ennast pidevalt iseseisvalt erialaselt ja tööalaselt täiendama</p>	<p><u>Õppekava õpiväljundid</u>: omab valmisolekut töötamiseks kutseõpetajana; on valmis osalema kodanikuühiskonnas ning järgib eetilisi põhimõtteid.</p> <p>M1: Sissejuhatavad ained teab õppijate hariduslikke erivajadusi ja oskab nendega arvestada.</p> <p>M2: Kutseõpetaja sotsiaalne pädevus valdab kutseõpetaja tööks vajalikke suhtlemisoskusi; omab valmisolekut kutsekooli õppijate suunamiseks ja juhendamiseks; tunneb kutseõpetaja kui nõustaja rolli ja nõustamise sisu; on valmis ja oskab teha meeskonnatööd; suudab lahendada probleeme ja mõjutada gruppi</p> <p>M3: Kutseõppe teooria ja didaktika mõistab kutsepedagoogika seost töömaailmaga ja enda rolli pedagoogilises tegevuses; demonstreerib kriitilise ja süsteemse mõtlemise oskust.</p> <p>M4: Kutseõpetaja professionaalsus oskab iseseisvalt anda tagasisidet õppuritele ja kolleegidele ning küsida ja analüüsida tagasisidet oma tegevusele kolleegidelt, õppuritelt ja lapsevanematelt.</p>

Lisa 8. TLÜ Kutseõpetaja magistriõppekava õpiväljundite vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele

Kõrgharidusstandardi magistri aste	Väljundid kutseõpetaja õppekavas
1. omama süsteemset ülevaadet ja laiapõhjalisi teadmisi õppesuuna mõistetest, teooriatest ja uurimismeetoditest;	<p>Õppekava: tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid; tunneb erinevaid kasvatusparadigmasid ning hindab kriitiliselt nende rakendamise võimalusi.</p> <p>M1: õppija tunneb erinevaid kasvatusteaduslikke paradigmasid (õpikäsitusi, inimese arengut, hariduse ja õpetaja rolli ühiskonnas, vaateid eetikale ja väärtustele), oskab neid kõrvutada ja otstarbekalt kasutada; õppija oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut.</p> <p>M2: kutseõppedidaktika; tunneb kutseõppe didaktika teoreetilisi aluseid, põhikontseptsioone ja innovaatilisi rakendusi.</p> <p>M 5: kutseõpetaja professionaalsus on võimeline iseseisvat rakendusteaduslikku uurimust läbi viima; Magistritöö: omandab teoreetilised teadmised uurimistööks valitud teemal; omandab uurimistegevusega seotud metodoloogilised teadmised ja oskused.</p>
2. tundma eriala teoreetilisi arengusuundi, aktuaalseid probleeme ja rakendusvõimalusi;	<p>Õppekava: õppija tunneb erinevaid kasvatusparadigmasid ning hindab kriitiliselt nende rakendamise võimalusi; õppija on võimeline pedagoogilise protsessi ja seda mõjutavate tegurite kirjeldamiseks ja analüüsimiseks, sh eneserefleksiooniks ja edasise arengu kavandamiseks.</p> <p>M1: oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut.</p> <p>M4: tunneb õpetatava eriala kaasaegseid arengusuundumusi ning innovaatilisi tehnoloogiaid; -suudab kaasaegset erialalist teoreetilist ja rakenduslikku teadmist kutseõppes loovalt rakendada.</p> <p>M5: oskab kutseõppe ja kasvatusprobleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi; on võimeline iseseisvat rakendusteaduslikku uurimust läbi viima.</p> <p>Magistritöö: omandab teoreetilised teadmised uurimistööks valitud teemal; omandab uurimistegevusega seotud metodoloogilised teadmised ja oskused; suudab kasvatustegelikkuse ilminguid usaldusväärsete meetoditega analüüsida ja luua kontseptualiseeritud teadmust selle kohta.</p>

<p>3. omama süvendatud teadmisi eriala mõnes kitsamas uurimisvaldkonnas;</p>	<p>Õppekava: demonstreerib iseseisva uurimistöö kaudu süvendatud teadmisi kasvatusteaduste ja õpetajakoolituse valdkonnas kutseõppe erialal nii eesti- kui võõrkeeles.</p> <p>M1.oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut.</p> <p>M4: tunneb õpetatava eriala kaasaegseid arengusuundumusi ning innovaatilisi tehnoloogiaid; suudab kaasaegset erialalist teoreetilist ja rakenduslikku teadmist kutseõppes loovalt rakendada.</p> <p>M5: on võimeline iseseisvat rakendusteaduslikku uurimust läbi viima.</p> <p>Magistritöö: omandab teoreetilised teadmised uurimistööks valitud teemal</p> <p>-suudab kasvatustegelikkuse ilminguid usaldusväärsete meetoditega analüüsida ja uua kontseptualiseeritud teadmist selle kohta.</p> <p>Vabaained: omandab teadmisi ja oskuseid mõnes spetsiifilisest valdkonnas</p>
<p>4. oskama ära tunda ja luua interdistsiplinaarseid seoseid;</p>	<p>Õppekava: oskab luua interdistsiplinaarseid seoseid pedagoogilis-psühholoogiliste ja erialaste teadmiste vahel.</p> <p>M1. tunneb erinevaid kasvatusteaduslikke paradigmasid (õpikäsitusi, inimese arengut, hariduse ja õpetaja rolli ühiskonnas, vaateid eetikale ja väärtustele), oskab neid kõrvutada ja otstarbekalt kasutada.</p> <p>M4.tunneb õpetatava eriala kaasaegseid arengusuundumusi ning innovaatilisi tehnoloogiaid; suudab kaasaegset erialalist teoreetilist ja rakenduslikku teadmist kutseõppes loovalt rakendada.</p> <p>M5: oskab kutseõppe ja kasvatuse probleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi.</p>
<p>5. oskama erialaga seotud probleeme ja/või uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt ära tunda ja sõnastada ning suutma neid etteantud ajaraamides ja piiratud informatsiooni tingimustes kohaste meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi;</p>	<p>Õppekava: demonstreerib iseseisva uurimistöö kaudu süvendatud teadmisi kasvatusteaduste ja õpetajakoolituse valdkonnas kutseõppe erialal nii eesti- kui võõrkeeles.</p> <p>M1: oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut.</p> <p>M2: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata.</p> <p>M3: suudab kaasaegset erialalist teoreetilist ja rakenduslikku teadmist kutseõppes loovalt rakendada</p> <p>M5: oskab kutseõppe ja kasvatuse probleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi; on võimeline iseseisvat rakendusteaduslikku uurimust läbi viima.</p> <p>.Magistritöö: suudab kasvatustegelikkuse ilminguid usaldusväärsete meetoditega analüüsida ja luua kontseptualiseeritud teadmist selle kohta.</p>

<p>6. oskama eriala ülesannete lahendamisel valida ja kasutada sobivaid meetodeid ja tehnoloogiad ning modelleerida ja/või hinnata võimalikke tagajärgi;</p>	<p>Õppekava: demonstreerib iseseisva uurimistöö kaudu süvendatud teadmisi kasvatusteaduste ja õpetajakoolituse valdkonnas kutseõppe erialal nii eesti- kui võõrkeeles.</p> <p>M1: oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut.</p> <p>M2: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiad ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata.</p> <p>M4: suudab kaasaegset erialalist teoreetilist ja rakenduslikku teadmist kutseõppes loovalt rakendada.</p> <p>M5: oskab kutseõppe ja kasvatusprobleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi.</p>
<p>7. oskama oma tegevust eriala probleemide ja/või uurimisküsimuste lahendamisel kriitiliselt hinnata;</p>	<p>Õppekava: tunneb erinevaid kasvatusparadigmasid ning hindab kriitiliselt nende rakendamise võimalusi; on võimeline pedagoogilise protsessi ja seda mõjutavate tegurite kirjeldamiseks ja analüüsimiseks, sh eneserefleksiooniks ja edasise arengu kavandamiseks.</p> <p>M2: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada.</p> <p>M3: oskab hinnata oma kutsealased tugevaid külgi ning enam arendamist vajavaid aspekte ning planeerida professionaalset arengut.</p> <p>M5: oskab oma professionaalset tegevust kutseõpetajana iseseisvalt analüüsida, kriitiliselt hinnata, enesearengut ja karjääri planeerida.</p>
<p>8. olema valmis tööks erialast kvalifikatsiooni nõudval tegevusalal, näidates seejuures algatusvõimet, vastutustunnet, juhtimis- ja meeskonnatööoskusi;</p>	<p>Õppekava: on võimeline pedagoogilise protsessi ja seda mõjutavate tegurite kirjeldamiseks ja analüüsimiseks, sh eneserefleksiooniks ja edasise arengu kavandamiseks; on valmis osalema kodanikuühiskonnas ning järgib eetilisi põhimõtteid.</p> <p>M1: ajub oma rolli ja vastutust õpilase arengu toetamisel, kooli arendamisel ja kodanikuühiskonnas ning lähtub oma tegevustest eetilistest tõekspidamistest; oskab teha koostööd ja seda juhtida kaasates erinevaid osalisi – õppijaid, kolleege ja teisi partnereid haridussüsteemis ning ühiskonnas.</p> <p>M2: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes.</p> <p>M3: oskab hinnata oma kutsealased tugevaid külgi ning enam arendamist vajavaid aspekte ning planeerida professionaalset arengut.</p> <p>M3: on valmis koostööks, kolleegide juhendamiseks, osalemiseks kogukonna ja kodanikuühiskonna arendamisel; on valmis tegutsema oma ala spetsialistina ja arendajana ning panustama kutsehariduse maine tõstmisse nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil.</p>

<p>9. olema pädevalt võimeline edasi andma oma teadmisi õpetamise, juhendamise või muul teel;</p>	<p>Õppekava: tunneb kasvatusteaduslikke, kutseõppe ja didaktikaalaseid põhimõisteid, -teooriaid ja uurimismeetodeid</p> <p>M1: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada; oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiad ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata.</p> <p>M4: suudab kaasaegset erialalist teoreetilist ja rakenduslikku teadmist kutseõppes loovalt rakendada.</p> <p>M5: oskab kutseõppe ja kasvatuse probleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi.</p> <p>Magistritöö: suudab kasvatustegelikkuse ilminguid usaldusväärsete meetoditega analüüsida ja luua kontseptualiseeritud teadmust selle kohta</p>
<p>10.olema oma õppekeeles ja oma erialal olulises võõrkeeles võimeline erialaga seonduvaid probleeme, järeldusi ja nende aluseks olevaid teooriaid suuliselt ja kirjalikult esitama ja argumenteerima ning osalema nii erialaspetsialistide kui ka erialaväliste inimeste selleskohastes aruteludes;</p>	<p>Õppekava: demonstreerib iseseisva uurimistöö kaudu süvendatud teadmisi kasvatusteaduste ja õpetajakoolituse valdkonnas kutseõppe erialal nii eesti- kui võõrkeeles.</p> <p>M1: oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut.</p> <p>M4: tunneb õpetatava eriala kaasaegseid arengusuundumusi ning innovaatilisi tehnoloogiaid.</p> <p>M5: on valmis tegutsema oma ala spetsialistina ja arendajana ning panustama kutsehariduse maine tõstmisse nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil.</p> <p>Magistritöö: oskab kasutada andmebaase ja töötada erialakirjandusega nii emakeeles kui ühes võõrkeeles.</p> <p>Vabaained: oskab ühte võõrkeelt kesktasemel, suutmaks töötada erialase võõrkeelse kirjandusega.</p>
<p>11.olema valmis aktiivselt osalema kodanikuühiskonnas ning suhtuma sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse;</p>	<p>Õppekava: on valmis osalema kodanikuühiskonnas ning järgib eetilisi põhimõtteid.</p> <p>M1: tajub oma rolli ja vastutust õpilase arengu toetamisel, kooli arendamisel ja kodanikuühiskonnas ning lähtub oma tegevustest eetilistest tõekspidamistest.</p> <p>M5: suhtub sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse ning järgib eetilisi põhimõtteid; on valmis tegutsema oma ala spetsialistina ja arendajana ning panustama kutsehariduse maine tõstmisse nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil.</p>

<p>12.oskama tegutseda eetilistelt keerulistes olukordades, olema teadlik oma tegevuse eetilistest aspektidest, võimalustest, piirangutest ja ühiskondlikust rollist ning oskama anda põhjendatud hinnanguid oma eriala puudutavates küsimustes;</p>	<p>Õppekava: on valmis osalema kodanikuühiskonnas ning järgib eetilisi põhimõtteid.</p> <p>M1: tajub oma rolli ja vastutust õpilase arengu toetamisel, kooli arendamisel ja kodanikuühiskonnas ning lähtub oma tegevustest eetilistest tõekspidamistest; tunneb haridust reguleerivat seadusandlust sh RÕK'i ja lähtub nendest oma töös; omab ülevaadet hariduspoliitikast ja seda kujundavatest mehhanismidest kaasajal.</p> <p>M2: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata</p> <p>M3: oskab hinnata oma kutsealased tugevaid külgi ning enam arendamist vajavaid aspekte ning planeerida professionaalset arengut.</p> <p>M5: suhtub sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse ning järgib eetilisi põhimõtteid; on valmis tegutsema oma ala spetsialistina ja arendajana ning panustama kutsehariduse maine tõstmisse nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil.</p>
<p>13.oskama hinnata enda ja teiste vajadust jätkuõppeks, erialaseks ja tööalaseks arenguks ning valdama iseseisvaks õppimiseks vajalikke efektiivseid meetodeid;</p>	<p>Õppekava: on võimeline pedagoogilise protsessi ja seda mõjutavate tegurite kirjeldamiseks ja analüüsimiseks, sh eneserefleksiooniks ja edasise arengu kavandamiseks.</p> <p>M1: oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut.</p> <p>M2: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata.</p> <p>M5: oskab oma professionaalset tegevust kutseõpetajana iseseisvalt analüüsida, kriitiliselt hinnata, enesearengut ja karjääri planeerida.</p> <p>Magistritöö: omandab uurimistegevusega seotud metodoloogilised teadmised ja oskused</p>
<p>14.olema võimeline jätkama õpinguid või osalema uurimistegevuses, tegutsema oma ala spetsialisti ja arendajana, sealhulgas rahvusvaheliselt.</p>	<p>Õppekava: demonstreerib iseseisva uurimistöö kaudu süvendatud teadmisi kasvatusteaduste ja õpetajakoolituse valdkonnas kutseõppe erialal nii eesti- kui võõrkeeles.</p> <p>M5: oskab kutseõppe ja kasvatuse probleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi; on võimeline iseseisvat rakendusteaduslikku uurimust läbi viima; oskab oma professionaalset tegevust kutseõpetajana iseseisvalt analüüsida, kriitiliselt hinnata, enesearengut ja karjääri planeerida.</p> <p>Magistritöö: suudab kasvatustegelikkuse ilminguid usaldusväärsete meetoditega analüüsida ja luua kontseptualiseeritud teadmust selle kohta.</p> <p>Vabaained: oskab ühte võõrkeelt kesktasemel, suutmaks töötada erialase võõrkeelse kirjandusega.</p>

Lisa 9. TTÜ Tehnikaõpetaja magistriõppekava õpiväljundite vastavus kõrgharidusstandardi õpiväljunditele

Kõrgharidusstandardi magistri aste	Väljundid tehnikaõpetaja õppekavas
1. omama süsteemset ülevaadet ja laiapõhjalisi teadmisi õppesuuna mõistetest, teooriatest ja uurimismeetoditest	<ul style="list-style-type: none"> - oskab planeerida ja rakendada laboratoorse töö erinevaid vorme ning erinevaid laboritöö läbiviimise meetodeid, koostada didaktiliselt struktureeritud tööjuhendeid, organiseerida meeskonnatööd laboris, motiveerida ja aktiveerida õpilasi laboris; - oskab plaanida eksperimente tehnilises erialaaines, töödelda ja analüüsida katsetulemusi ning neid üldistada; - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid inseneripedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna; - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida.

<p>2. tundma eriala teoreetilisi arengusuundi, aktuaalseid probleeme ja rakendusvõimalusi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - oskab kujundada erialaseid didaktiliselt efektiivseid õppematerjale ja näitlikke õppevahendeid; - oskab planeerida ja rakendada laboratoorse töö erinevaid vorme ning erinevaid laboritöö läbiviimise meetodeid, koostada didaktiliselt struktureeritud tööjuhendeid, organiseerida meeskonnatööd laboris, motiveerida ja aktiveerida õpilasi laboris; - oskab plaanida eksperimente tehnilises erialaaines, töödelda ja analüüsida katsetulemusi ning neid üldistada; - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest;
<p>3. omama süvendatud teadmisi eriala mõnes kitsamas uurimisvaldkonnas</p>	<ul style="list-style-type: none"> - oskab planeerida ja rakendada laboratoorse töö erinevaid vorme ning erinevaid laboritöö läbiviimise meetodeid, koostada didaktiliselt struktureeritud tööjuhendeid, organiseerida meeskonnatööd laboris, motiveerida ja aktiveerida õpilasi laboris; - oskab plaanida eksperimente tehnilises erialaaines, töödelda ja analüüsida katsetulemusi ning neid üldistada; - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid;

	<ul style="list-style-type: none"> - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist;
4. oskama ära tunda ja luua interdistsiplinaarseid seoseid	<ul style="list-style-type: none"> - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid;
5. oskama erialaga seotud probleeme ja/või uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt ära tunda ja sõnastada ning suutma neid etteantud ajaraamides ja piiratud informatsiooni tingimustes kohaste meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi	<ul style="list-style-type: none"> - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid

	õppemeetodeid; - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid;
6. oskama eriala ülesannete lahendamisel valida ja kasutada sobivaid meetodeid ja tehnoloogiaid ning modelleerida ja/või hinnata võimalikke tagajärgi	- oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid;
7. oskama oma tegevust eriala probleemide ja/või uurimisküsimuste lahendamisel kriitiliselt hinnata	- oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - oskab analüüsida oma töö tulemuslikkust, anda enesehinnangut ja teostada eneseanalüüsi, seada arengu eesmärgi elukestvaks enesetäiendamiseks; - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna; - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - oskab arvestada erinevate kultuuride mõjuga õpetamisele, omab teadmisi eetikast, mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd;

	<ul style="list-style-type: none"> - oskab analüüsida ja anda hinnangut õpilaste õpitulemustele, teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õpilaste hindamisel;
8. olema valmis tööks erialast kvalifikatsiooni nõudval tegevusalal, näidates seejuures algatusvõimet, vastutustunnet, juhtimis- ja meeskonnatööoskusi	<ul style="list-style-type: none"> - omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses - omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, valdab retoorikat, oskab juhendada meeskonnatööd; - oskab kasutada kaasaegseid tehnilisi õppevahendeid, valib ja kasutab õppetöös E-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - oskab motiveerida ja aktiviseerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; <ul style="list-style-type: none"> - oskab kujundada erialaseid didaktiliselt efektiivseid õppematerjale ja näitlikke õppevahendeid; - oskab analüüsida ja anda hinnangut õpilaste õpitulemustele, teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õpilaste hindamisel; - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi. - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - oskab analüüsida oma töö tulemuslikkust, anda enesehinnangut ja teostada eneseanalüüsi, seada arengu eesmärged elukestvaks enesetäiendamiseks; - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna;
9. olema pädevalt võimeline edasi andma oma teadmisi õpetamise,	<ul style="list-style-type: none"> - omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses

juhendamise või muul teel	<ul style="list-style-type: none"> - omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, valdab retoorikat, oskab juhendada meeskonnatööd; - oskab kasutada kaasaegseid tehnilisi õppevahendeid, valib ja kasutab õppetöös E-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - oskab kujundada erialaseid didaktiliselt efektiivseid õppematerjale ja näitlikke õppevahendeid; - oskab analüüsida ja anda hinnangut õpilaste õpitulemustele, teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õpilaste hindamisel; - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi. - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid inseneripedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - oskab analüüsida oma töö tulemuslikkust, anda enesehinnangut ja teostada eneseanalüüsi, seada arengu eesmärged elukestvaks enesetäiendamiseks; - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna;
10.olema oma õppekeeles ja oma erialal olulises võõrkeeles võimeline erialaga seonduvaid probleeme, järeldusi ja nende aluseks olevaid teooriaid suuliselt ja kirjalikult	<ul style="list-style-type: none"> - omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, valdab retoorikat, oskab juhendada meeskonnatööd; - oskab arvestada erinevate kultuuride mõjuga õpetamisele, omab teadmisi eetikast, mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist

<p>esitama ja argumenteerima ning osalema nii erialaspetsialistide kui ka erialaväliste inimeste sellekohastes aruteludes</p>	<p>lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid;
<p>11.olema valmis aktiivselt osalema kodanikuühiskonnas ning suhtuma sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, valdab retoorikat, oskab juhendada meeskonnatööd; - oskab arvestada erinevate kultuuride mõjuga õpetamisele, omab teadmisi eetikast, mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd; - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida.
<p>12.oskama tegutseda eetilisel keerulistes olukordades, olema teadlik oma tegevuse eetilistest aspektidest, võimalustest, piirangutest ja ühiskondlikust rollist ning oskama anda põhjendatud hinnanguid oma eriala puudutavates küsimustes</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, valdab retoorikat, oskab juhendada meeskonnatööd; - oskab arvestada erinevate kultuuride mõjuga õpetamisele, omab teadmisi eetikast, mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd; - oskab motiveerida ja aktiviseerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi. - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida. - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas;
<p>13.oskama hinnata enda ja teiste vajadust jätkuõppeks, erialaseks ja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid;

<p>töölaseks arenguks ning valdama iseseisvaks õppimiseks vajalikke efektiivseid meetodeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - oskab toetada õppija arengut, suunates teda iseseisvale ja elukestvale õppele; - oskab luua ja säilitada positiivset õpi- ja töökeskkonda, jälgida õpperühmas toimuvat ja reageerida sellele paindlikult. - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - oskab kujundada erialaseid didaktiliselt efektiivseid õppematerjale ja näitlikke õppevahendeid; - oskab analüüsida ja anda hinnangut õpilaste õpitulemustele, teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õpilaste hindamisel; - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi.
<p>14.olema võimeline jätkama õpinguid või osalema uurimistegevuses, tegutsema oma ala spetsialisti ja arendajana, sealhulgas rahvusvaheliselt</p>	<ul style="list-style-type: none"> - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - oskab toetada õppija arengut, suunates teda iseseisvale ja elukestvale õppele; - oskab luua ja säilitada positiivset õpi- ja töökeskkonda, jälgida õpperühmas toimuvat ja reageerida sellele paindlikult. - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid;

	<ul style="list-style-type: none"> - oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi.
--	---

Lisa 10. TÜ Kutseõpetaja bakalaureuseõppekava õpiväljundite võrdlus kutseõpetaja kutsestandardi tööülesannetega

Kutseõpetaja kutsestandard	Väljundid kutseõpetaja õppekavas
1.1. Valmistab ette õppekohad, planeerib vajalikud meetodilised ja tehnilised vahendid	<p>1.1 on omandanud eelteadmised psühholoogiliste ja üldpedagoogiliste teadmiste rakendamiseks õppe- ja kasvatustöös</p> <p>2.1. omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses</p> <p>2.1. teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös</p> <p>2.2. oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest</p> <p>2.2. valib ja kasutab õppetöös e-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale</p>
1.2. Jälgib õpperühmas toimuvat ja reageerib sellele paindlikult	<p>2.2. oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest</p> <p>3.2. oskab läbi viia õppeprotsessi ja analüüsida oma töö tulemuslikkust</p>
2.1. Planeerib ja viib läbi ainetunde	<p>1.1 On omandanud eelteadmised psühholoogiliste ja üldpedagoogiliste teadmiste rakendamiseks õppe- ja kasvatustöös</p> <p>2.1. teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös</p> <p>2.2. valib ja kasutab õppetöös e-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale</p> <p>3.2. oskab läbi viia õppeprotsessi ja analüüsida oma töö tulemuslikkust</p>
2.2. Analüüsib õppeprotsessi	<p>2.2. oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest</p> <p>3.2. oskab läbi viia õppeprotsessi ja analüüsida oma töö tulemuslikkust</p> <p>3.2. toetab teooria ja praktika vaheliste seoste loomist ning oskab juhendada praktikat</p>
3.1. Kehtestab hindamiskriteeriumid	<p>2.2. oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest</p> <p>3.2. teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õppijate hindamisel</p>
3.2. Jälgib, analüüsib ja annab tagasisidet õpitulemustest	<p>2.2. oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest</p> <p>3.2. teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õppijate hindamisel</p>
4.1. Järgib õppeasutuse töökorralduse põhimõtteid	<p>2.1. omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses</p>

	<p>2.2. mõistab kutseõppeasutuse kui töökeskkonna eripära ja hariduskorraldust</p> <p>3.2. toetab teooria ja praktika vaheliste seoste loomist ning oskab juhendada praktikat</p>
4.2. Täidab ja säilitab õppedokumente	<p>2.1. orienteerub hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida</p> <p>2.1. omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses</p> <p>2.2. mõistab kutseõppeasutuse kui töökeskkonna eripära ja hariduskorraldust</p> <p>3.2. teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õppijate hindamisel</p>
4.3. Tegutseb aktiivselt ja efektiivselt meeskonnaliikmena	<p>3.1. omab läbirääkimis- ja esinemisoskust</p> <p>3.2. mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd</p>
5.1. Analüüsib oma tegevust ja seab arengu eesmärged	<p>2.1. mõistab täiskasvanu arengu ja selle toetamise põhimõtteid</p> <p>2.1. teab elukestva õppe mudeleid, on võimeline ennast täiendama end analüüsides ja elukestvalt õppides ning suunama oma õpilasi elukestvale õppimisele</p> <p>3.2. oskab läbi viia õppeprotsessi ja analüüsida oma töö tulemuslikkust</p>
5.2. Täiendab enese kutse- ja erialaseid oskusi ja teadmisi	<p>2.1. teab elukestva õppe mudeleid, on võimeline ennast täiendama end analüüsides ja elukestvalt õppides ning suunama oma õpilasi elukestvale õppimisele</p> <p>3.2. omab teadmisi oma kutseala uuematest suundadest</p>
6.1. Kujundab õppijas positiivseid hoiakuid	<p>2.1. teab elukestva õppe mudeleid, on võimeline ennast täiendama end analüüsides ja elukestvalt õppides ning suunama oma õpilasi elukestvale õppimisele</p>
6.2. Kujundab õppijates iseseisvaid õpioskusi	<p>2.1. mõistab täiskasvanu arengu ja selle toetamise põhimõtteid</p> <p>2.1. teab elukestva õppe mudeleid, on võimeline ennast täiendama end analüüsides ja elukestvalt õppides ning suunama oma õpilasi elukestvale õppimisele</p> <p>2.1. teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös</p> <p>2.2. valib ja kasutab õppetöös e-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale</p>
6.3. Arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga	<p>2.1. mõistab täiskasvanu arengu ja selle toetamise põhimõtteid</p> <p>2.1. teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös</p> <p>2.2. valib ja kasutab õppetöös e-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale</p> <p>3.1. mõistab eripedagoogika, arengupsühholoogia, multikultuurilise hariduse ja sotsiaalpedagoogika põhimõisteid ja –</p>

	protsesse 3.1. teab ja oskab toetada erinevate õppijate arengut arvestades nende individuaalseid iseärasusi 3.2. teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õppijate hindamisel
7.1. Võtab osa erialaõppe arendamisest	1.2. eristab pedagoogilist uurimust teistest uurimustest ja oskab seda planeerida ning läbi viia 2.1. teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas 2.1. mõistab täiskasvanu arengu ja selle toetamise põhimõtteid 2.1. orienteerub hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida 2.1. teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid ning oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös 3.1. omab läbirääkimis- ja esinemisoskust 3.2. omab teadmisi oma kutseala uuematest suundadest
7.2. Osaleb kooli arendustegevuses ja kvaliteeditagamise protsessis	1.2. eristab pedagoogilist uurimust teistest uurimustest ja oskab seda planeerida ning läbi viia 2.1. teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas 2.1. mõistab täiskasvanu arengu ja selle toetamise põhimõtteid 2.1. orienteerub hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida 2.1. omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses 2.2. mõistab kutseõppeasutuse kui töökeskkonna eripära ja hariduskorraldust 3.1. omab läbirääkimis- ja esinemisoskust 3.2. mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd
7.3. Teeb koostööd erialaühenduste ja ettevõtetega	3.1. omab läbirääkimis- ja esinemisoskust 3.2. mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd 3.2. omab teadmisi oma kutseala uuematest suundadest 3.2. toetab teooria ja praktika vaheliste seoste loomist ning oskab juhendada praktikat 4. oskab vähemalt ühes võõrkeeles erialaga seonduvaid probleeme suuliselt ja kirjalikult selgitama ning erialastes aruteludes osalema

Lisa 11. TLÜ Kutsepedagoogika bakalaureuseõppekava õpiväljundite võrdlus kutseõpetaja kutsestandardi tööülesannetega

Kutseõpetaja kutsestandard	Väljundid kutsepedagoogika õppekavas (SA – suunaained; EM – erialamoodul)
1.1 Valmistab ette õppekohad, planeerib vajalikud metoodilised ja tehnilised vahendid	SA: mõistab õppurite erivajadusi ja oskab nendega arvestada EM2: oskab analüüsida õppeprotsessi, hinnata õppureid, koostada õppemetoodilist materjali ja anda konstruktiivset tagasisidet õppurite tegevusele SA: on valmis teoreetilisi teadmisi praktikasse rakendama EM3: on omandanud vastavalt valikule erialased/ eriala toetavad teadmised ja oskused EM2: oskab analüüsida õppeprotsessi, hinnata õppureid, koostada õppemetoodilist materjali ja anda konstruktiivset tagasisidet õppurite tegevusele
1.2 Jälgib õpperühmas toimuvat ja reageerib sellele paindlikult	SA: mõistab õppurite erivajadusi ja oskab nendega arvestada EM1: mõistab sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi ning omab valmisolekut kutsekooli õpilaste suunamiseks ja juhendamiseks
2.1 Planeerib ja viib läbi ainetunde	SA: on valmis teoreetilisi teadmisi praktikasse rakendama EM2: oskab analüüsida õppeprotsessi, hinnata õppureid, koostada õppemetoodilist materjali ja anda konstruktiivset tagasisidet õppurite tegevusele EM3: oskab anda tagasisidet õppuritele ja kolleegidele ning küsida ja hinnata tagasisidet oma tegevusele kolleegidelt, õppuritelt ja lapsevanematelt SA: mõistab õppurite erivajadusi ja oskab nendega arvestada
2.2 Analüüsib õppeprotsessi	EM2: omab kriitilise ja süsteemse mõtlemise oskust
3.1 Kehtestab hindamiskriteeriumid	EM2: oskab analüüsida õppeprotsessi, hinnata õppureid, koostada õppemetoodilist materjali ja anda konstruktiivset tagasisidet õppurite tegevusele SA: on valmis teoreetilisi teadmisi praktikasse rakendama EM2: omab kriitilise ja süsteemse mõtlemise oskust

	SA: on valmis teoreetilisi teadmisi praktikasse rakendama
3.2 Jälgib, analüüsib ja annab tagasisidet õpitulemustest	EM2: oskab analüüsida õppeprotsessi, hinnata õppureid, koostada õppemetoodilist materjali ja anda konstruktiivset tagasisidet õppurite tegevusele SA: mõistab õppurite erivajadusi ja oskab nendega arvestada
4.1 Järgib õppeasutuse töökorralduse põhimõtteid	EM3: on omandanud vastavalt valikule erialased/ eriala toetavad teadmised ja oskused EM3: oskab iseseisvalt töötada, eesmärgi seda ning oma tegevust analüüsida ja hinnata EM2: omab kriitilise ja süsteemse mõtlemise oskust
4.2 Täidab ja säilitab õppedokumente	EM2: omab kriitilise ja süsteemse mõtlemise oskust
4.3 Tegutseb aktiivselt ja efektiivselt meeskonnaliikmena	EM1: mõistab sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi ning omab valmisolekut kutsekooli õpilaste suunamiseks ja juhendamiseks EM1: omab valmisolekut meeskonnatööks EM3: oskab iseseisvalt töötada, eesmärgi seda ning oma tegevust analüüsida ja hinnata SA: omab kasvatusteaduliku uurimistöö läbiviimiseks vajalikke esmaseid teadmisi ja oskuseid
5.1 Analüüsib oma tegevust ja seab arengu eesmärgi	EM2: omab kriitilise ja süsteemse mõtlemise oskust EM3: oskab iseseisvalt töötada, eesmärgi seda ning oma tegevust analüüsida ja hinnata EM3: oskab anda tagasisidet õppuritele ja kolleegidele ning küsida ja hinnata tagasisidet oma tegevusele kolleegidelt, õppuritelt ja lapsevanematelt EM2: oskab analüüsida õppeprotsessi, hinnata õppureid, koostada õppemetoodilist materjali ja anda konstruktiivset tagasisidet õppurite tegevusele EM3: mõistab eralase enesetäienduse olulisust ja väärtustab elukestvat õpet SA: on valmis teoreetilisi teadmisi praktikasse rakendama EM2: mõistab kutsepedagoogika aluseid, teooriaid ja arengusuundi ning kutsepedagoogika seost töömaailmaga ja rolli pedagoogilises tegevuses
5.2 Täiendab enese kutse- ja erialaseid oskusi ja teadmisi	SA: on valmis teoreetilisi teadmisi praktikasse rakendama EM3: mõistab eralase enesetäienduse olulisust ja väärtustab elukestvat õpet EM2: oskab analüüsida õppeprotsessi, hinnata õppureid, koostada õppemetoodilist materjali ja anda konstruktiivset

	<p>tagasisidet õppurite tegevusele</p> <p>EM3: on omandanud vastavalt valikule erialased/ eriala toetavad teadmised ja oskused</p> <p>EM1: omab valmisolekut meeskonnatöös</p> <p>EM3: oskab iseseisvalt töötada, eesmäärke seda ning oma tegevust analüüsida ja hinnata</p> <p>EM1: mõistab sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi ning omab valmisolekut kutsekooli õpilaste suunamiseks ja juhendamiseks</p>
6.1 Kujundab õppijas positiivseid hoiakuid	<p>SA: mõistab õppurite erivajadusi ja oskab nendega arvestada</p> <p>EM1: mõistab sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi ning omab valmisolekut kutsekooli õpilaste suunamiseks ja juhendamiseks</p> <p>EM1: mõistab kutseõpetaja kui nõustaja rolli ja selle sisu</p> <p>EM2: oskab analüüsida õppeprotsessi, hinnata õppureid, koostada õppemetoodilist materjali ja anda konstruktiivset tagasisidet õppurite tegevusele</p>
6.2 Kujundab õppijates iseseisvaid õpioskusi	<p>SA: mõistab õppurite erivajadusi ja oskab nendega arvestada</p> <p>EM1: mõistab sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi ning omab valmisolekut kutsekooli õpilaste suunamiseks ja juhendamiseks</p> <p>EM1: mõistab kutseõpetaja kui nõustaja rolli ja selle sisu</p> <p>SA: mõistab õppurite erivajadusi ja oskab nendega arvestada</p> <p>EM2: oskab analüüsida õppeprotsessi, hinnata õppureid, koostada õppemetoodilist materjali ja anda konstruktiivset tagasisidet õppurite tegevusele</p>
6.3 Arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga	<p>SA: mõistab õppurite erivajadusi ja oskab nendega arvestada;</p> <p>EM1: mõistab sotsiaalseid pädevusi kujundava psühholoogia valdkondi ning omab valmisolekut kutsekooli õpilaste suunamiseks ja juhendamiseks</p> <p>EM1: mõistab kutseõpetaja kui nõustaja rolli ja selle sisu</p> <p>EM1: oskab kutseõppureid karjääri kavandamisel suunata ja nõustada</p>
7.1. Võtab osa erialaõppe arendamisest	<p>EM2: oskab iseseisvalt arendada kutsehariduslikke õppekavu, planeerida ja analüüsida õppeprotsessi, koostada õppemetoodilisi materjale; oskab iseseisvalt planeerida ja läbi viia kutsepedagoogilist uurimistööd;</p>
7.2. Osaleb kooli arendustegevuses ja kvaliteeditagamise protsessis	

7.3. Teeb koostööd erialaühenduste ja ettevõtetega	EM1: omab valmisolekut meeskonnatööks
--	---------------------------------------

Lisa 12. TÜ Kutseõpetaja õppekava õpiväljundite võrdlus kutseõpetaja kutsestandardi tööülesannetega

Kutseõpetaja kutsestandard	Väljundid kutseõpetaja õppekavas (ÜM-üldainete moodul, EM- erialamoodul)
1.1 Valmistab ette õppekohad, planeerib vajalikud metoodilised ja tehnilised vahendid	<p>ÜM: oskab kujundada õpilase arengut ja õppimist toetavat õppeprotsessi ja –keskkonda</p> <p>ÜM: oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut</p> <p>EM 1: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada</p> <p>ÜM: oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut</p> <p>EM 1: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata</p> <p>EM 3: valitavast konkreetse eriala õpingutest tulenevad muud õpiväljundid</p>
1.2 Jälgib õpperühmas toimuvat ja reageerib sellele paindlikult	<p>ÜM: oskab kujundada õpilase arengut ja õppimist toetavat õppeprotsessi ja –keskkonda</p> <p>EM 4: suhtub sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse ning järgib eetilisi põhimõtteid;</p> <p>EM 1: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata</p>
2.1 Planeerib ja viib läbi ainetunde	<p>ÜM: oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut</p> <p>EM 3: tunneb õpetatava eriala kaasaegseid arengusuundumusi ning innovaatilisi tehnoloogiaid</p> <p>ÜM: oskab kujundada õpilase arengut ja õppimist toetavat õppeprotsessi ja –keskkonda</p> <p>EM 1: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata</p> <p>EM 1: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada</p>

2.2 Analüüsib õppeprotsessi	<p>EM 1: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata</p> <p>EM 1: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada</p>
3.1 Kehtestab hindamiskriteeriumid	<p>EM 1: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada</p> <p>EM 1: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata.</p>
3.2 Jälgib, analüüsib ja annab tagasisidet õpitulemustest	<p>EM 1: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada</p> <p>EM 2: tunneb koolielu ja oskab seda õpetaja rollist lähtuvalt mõtestada, mõistes kutseõpetaja erinevaid (sh tunniväliseid) tööülesandeid</p> <p>Üldainete moodul: oskab kujundada õpilase arengut ja õppimist toetavat õppeprotsessi ja –keskkonda</p>
4.1 Järgib õppeasutuse töökorralduse põhimõtteid	<p>ÜM: tajub oma rolli ja vastutust õpilase arengu toetamisel, kooli arendamisel ja kodanikuühiskonnas ning lähtub oma tegevustest eetilistest tõekspidamistest</p> <p>EM 2: tunneb koolielu ja oskab seda õpetaja rollist lähtuvalt mõtestada, mõistes kutseõpetaja erinevaid (sh tunniväliseid) tööülesandeid</p>
4.2 Täidab ja säilitab õppedokumente	EM 2: tunneb koolielu ja oskab seda õpetaja rollist lähtuvalt mõtestada, mõistes kutseõpetaja erinevaid (sh tunniväliseid) tööülesandeid
4.3 Tegutseb aktiivselt ja efektiivselt meeskonnaliikmena	<p>ÜM: tajub oma rolli ja vastutust õpilase arengu toetamisel, kooli arendamisel ja kodanikuühiskonnas ning lähtub oma tegevustest eetilistest tõekspidamistest</p> <p>EM 2: oskab teha koostööd ja seda juhtida kaasates erinevaid osalisi – õppijaid, kolleege ja teisi partnereid haridussüsteemis ning ühiskonnas;</p> <p>EM 4: on valmis koostööks, kolleegide juhendamiseks, osalemiseks kogukonna ja kodanikuühiskonna arendamisel</p>

5.1 Analüüsib oma tegevust ja seab arengu eesmärged	<p>ÜM: oskab kasutada teaduslikke meetodeid õppeprotsessi, õppekeskkonna ja oma kutsealase tegevuse analüüsimiseks ning neile toetudes kavandada arengut</p> <p>EM 4: oskab oma professionaalset tegevust kutseõpetajana iseseisvalt analüüsida, kriitiliselt hinnata, enesearengut ja karjääri planeerida</p>
5.2 Täiendab enese kutse- ja erialaseid oskusi ja teadmisi	<p>EM 2: oskab hinnata oma kutsealased tugevaid külgi ning enam arendamist vajavaid aspekte ning planeerida professionaalset arengut</p> <p>Magistritöö: oskab kasutada andmebaase ja töötada erialakirjandusega nii emakeeles kui ühes võõrkeeles</p> <p>ÜM: oskab teha koostööd ja seda juhtida kaasates erinevaid osalisi – õppijaid, kolleege ja teisi partnereid haridussüsteemis ning ühiskonnas</p> <p>EM 1: tunneb kutseõppe didaktika teoreetilisi aluseid, põhikontseptsioone ja innovaatilisi rakendusi</p> <p>VA: omandab erialaseks tööks ja ülikooliõpinguteks vajaliku arvutioskuse</p>
6.1 Kujundab õppijas positiivseid hoiakuid	<p>ÜM: oskab kujundada õpilase arengut ja õppimist toetavat õppeprotsessi ja –keskkonda</p> <p>Üldainete moodul: tajub oma rolli ja vastutust õpilase arengu toetamisel, kooli arendamisel ja kodanikuühiskonnas ning lähtub oma tegevustest eetilistest tõekspidamistest</p> <p>EM 4: oskab kutseõppe ja kasvatusprobleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi</p>
6.2 Kujundab õppijates iseseisvaid õpioskusi	<p>ÜM: oskab kujundada õpilase arengut ja õppimist toetavat õppeprotsessi ja –keskkonda</p> <p>EM 1: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata</p>
6.3 Arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga	<p>ÜM tajub oma rolli ja vastutust õpilase arengu toetamisel, kooli arendamisel ja kodanikuühiskonnas ning lähtub oma tegevustest eetilistest tõekspidamistest</p> <p>Üldainete moodul: oskab kujundada õpilase arengut ja õppimist toetavat õppeprotsessi ja –keskkonda</p> <p>EM 1: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata</p> <p>EM 4: oskab kutseõppe ja kasvatusprobleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike</p>

	meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi
7.1 Võtab osa erialaõppe arendamisest	<p>ÜM: tunneb haridust reguleerivat seadusandlust sh RÕK'i ja lähtub nendest oma töös; omab ülevaadet hariduspoliitikast ja seda kujundavatest mehhanismidest kaasajal</p> <p>EM 1: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata</p> <p>EM 3: suudab kaasaegset erialalist teoreetilist ja rakenduslikku teadmist kutseõppes loovalt rakendada</p> <p>EM 4: on valmis tegutsema oma ala spetsialistina ja arendajana ning panustama kutsehariduse maine tõstmisse nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil</p> <p>ÜM: oskab kujundada õpilase arengut ja õppimist toetavat õppeprotsessi ja –keskkonda</p> <p>Magistritöö: oskab kasutada andmebaase ja töötada erialakirjandusega nii emakeeles kui ühes võõrkeeles</p> <p>ÜM: oskab teha koostööd ja seda juhtida kaasates erinevaid osalisi – õppijaid, kolleege ja teisi partnereid haridussüsteemis ning ühiskonnas</p> <p>EM 3: suudab kaasaegset erialalist teoreetilist ja rakenduslikku teadmist kutseõppes loovalt rakendada</p> <p>EM 1: tunneb kutseõppe didaktika teoreetilisi aluseid, põhikontseptsioone ja innovaatilisi rakendusi</p> <p>EM 4: oskab kutseõppe ja kasvatusprobleeme ja uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt käsitleda ja uuenduslike meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi</p>
7.2 Osaleb kooli arendustegevustes ja kvaliteeditagamise protsessis	<p>ÜM: tajub oma rolli ja vastutust õpilase arengu toetamisel, kooli arendamisel ja kodanikuühiskonnas ning lähtub oma tegevustest eetilistest tõekspidamistest</p> <p>EM 1: oskab õppetöö planeerimisel loovalt kasutada sobivaid ja õpilaskeskseid meetodeid ja tehnoloogiaid ning võimalikke tulemusi, analüüsida ja hinnata</p> <p>ÜM: oskab teha koostööd ja seda juhtida kaasates erinevaid osalisi – õppijaid, kolleege ja teisi partnereid haridussüsteemis ning ühiskonnas</p> <p>EM 4: on valmis tegutsema oma ala spetsialistina ja arendajana ning panustama kutsehariduse maine tõstmisse nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil</p> <p>ÜM: tunneb haridust reguleerivat seadusandlust sh RÕK'i ja lähtub nendest oma töös</p> <p>ÜM omab ülevaadet hariduspoliitikast ja seda kujundavatest mehhanismidest kaasajal</p>

7.3 Teeb koostööd erialaühenduste ja ettevõtetega	<p>EM 1: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada</p> <p>EM 2: oskab planeerida ja läbi viia teooriatunde, praktilisi tunde ning praktikaõpet õppekeskkonnas</p> <p>EM 4: on valmis koostööks, kolleegide juhendamiseks, osalemiseks kogukonna ja kodanikuühiskonna arendamisel</p> <p>EM 4: on valmis tegutsema oma ala spetsialistina ja arendajana ning panustama kutsehariduse maine tõstmisse nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil.</p> <p>ÜM: oskab teha koostööd ja seda juhtida kaasates erinevaid osalisi – õppijaid, kolleege ja teisi partnereid haridussüsteemis ning ühiskonnas</p> <p>EM 4: on valmis koostööks, kolleegide juhendamiseks, osalemiseks kogukonna ja kodanikuühiskonna arendamisel</p>
8.1 Toetab kolleegi enesearendamist	<p>EM 1: oskab õppetööd didaktiliselt õigesti planeerida, läbi viia, analüüsida ja hinnata ning kolleege neis tegevustes juhendada</p> <p>EM 4: on valmis koostööks, kolleegide juhendamiseks, osalemiseks kogukonna ja kodanikuühiskonna arendamisel</p>
9.1 Teavitab õppimisvõimalustest ja populariseerib kutseõpet	<p>EM 2: tunneb koolielu ja oskab seda õpetaja rollist lähtuvalt mõtestada, mõistes kutseõpetaja erinevaid (sh tunniväliseid) tööülesandeid</p> <p>EM 4: on valmis tegutsema oma ala spetsialistina ja arendajana ning panustama kutsehariduse maine tõstmisse nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil.</p> <p>Erialamoodul 4: on valmis koostööks, kolleegide juhendamiseks, osalemiseks kogukonna ja kodanikuühiskonna arendamisel</p> <p>EM 3: tunneb õpetatava eriala kaasaegseid arengusuundumusi ning innovaatilisi tehnoloogiaid</p> <p>ÜM: oskab teha koostööd ja seda juhtida kaasates erinevaid osalisi – õppijaid, kolleege ja teisi partnereid haridussüsteemis ning ühiskonnas</p> <p>EM 4: on võimeline iseseisvat rakendusteaduslikku uurimust läbi viima;</p>

Lisa 13. TTÜ Tehnoloogiaõpetaja magistriõppekava õpiväljundite võrdlus kutseõpetaja kutsestandardi tööülesannetega

Kutseõpetaja kutsestandard	Väljundid kutseõpetaja õppekavas
<p>1. Valmistab ette õppekohad, planeerib vajalikud metoodilised ja tehnilised vahendid</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omab teaduspõhiseid süvateadmisi didaktikast, kasvatusteadustest, pedagoogilisest psühholoogiast ja inseneripedagoogikast, oskab kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - rakendab õppeprotsessi planeerimisel, läbiviimisel ja analüüsimisel ning õpilaste õpitulemuste hindamisel teaduspõhist, süsteemset inseneripedagoogilist lähenemist; - oskab koostada ja kujundada didaktiliselt otstarbekaid õppematerjale ja näitlikke õppevahendeid ning kasutada kaasaegseid tehnilisi õppevahendeid ja E-õpet; - omab süsteemset ülevaadet arvutite riist- ja tarkvarast, arvutivõrkudest ja nende tarkvarast, oskab kasutada internetti, elektronposti, www lehitsejaid, HTML dokumente, operatsioonisüsteemi MS Windows ja selle rakendustarkvara pakette Word, Excel, Access, PowerPoint, oskab programmeerida kõrgkeelil Pascal, omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses; - oskab planeerida ja rakendada laboratoorse töö erinevaid vorme ning erinevaid laboritöö läbiviimise meetodeid, koostada didaktiliselt struktureeritud tööjuhendeid, organiseerida meeskonnatööd laboris, motiveerida ja aktiveerida õpilasi laboris; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - valib ja kasutab õppetöös E-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - valdab õpetajatööks vajalikke suhtlemisoskusi ja on võimeline töötama meeskonnas, oskab luua ja säilitada positiivset õpi- ja töökeskkonda; - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi; - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset

	õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist;
2. Jälgib õpperühmas toimuvat ja reageerib sellele paindlikult	- oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi - oskab luua ja säilitada positiivset õpi- ja töökeskkonda, jälgida õpperühmas toimuvat ja reageerida sellele paindlikult. - oskab toetada õppija arengut, suunates teda iseseisvale ja elukestvale õppele; - oskab arvestada erinevate kultuuride mõjuga õpetamisele, omab teadmisi eetikast, mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd; - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - valdab õpetajatööks vajalikke suhtlemisoskusi ja on võimeline töötama meeskonnas, oskab luua ja säilitada positiivset õpi- ja töökeskkonda;
3. Planeerib ja viib läbi ainetunde	- omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, valdab retoorikat, oskab juhendada meeskonnatööd; - on võimeline osalema ainekava ja õppekava arendusprotsessis, oskab läbi viia õppekava monitooringut; - oskab kasutada kaasaegseid tehnilisi õppevahendeid, valib ja kasutab õppetöös E-õpet kasutavaid meetodeid ning õppematerjale; - oskab planeerida ja rakendada laboratoorse töö erinevaid vorme ning erinevaid laboritöö läbiviimise meetodeid, koostada didaktiliselt struktureeritud tööjuhendeid, organiseerida meeskonnatööd laboris, motiveerida ja aktiveerida õpilasi laboris; - oskab plaanida eksperimente tehnilises erialaaines, töödelda ja analüüsida katsetulemusi ning neid üldistada; - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist

	<p>lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - oskab kujundada erialaseid didaktiliselt efektiivseid õppematerjale ja näitlikke õppevahendeid; - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat;
4. Analüüsib õppeprotsessi	<ul style="list-style-type: none"> - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise meetodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - on võimeline osalema ainekava ja õppekava arendusprotsessis, oskab läbi viia õppekava monitooringut; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - oskab analüüsida ja anda hinnangut õpilaste õpitulemustele, teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õpilaste hindamisel; - rakendab omandatud süsteemseid inseneripedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna; - oskab analüüsida oma töö tulemuslikkust, anda enesehinnangut ja teostada eneseanalüüsi, seada arengu eesmärged elukestvaks enesetäiendamiseks;
5. Kehtestab hindamiskriteeriumid	<ul style="list-style-type: none"> - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - oskab analüüsida ja anda hinnangut õpilaste õpitulemustele, teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õpilaste

	<p>hindamisel;</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna; - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat;
6. Jälgib, analüüsib ja annab tagasisidet õpitulemustest	<ul style="list-style-type: none"> - oskab planeerida ja analüüsida õppeprotsessi lähtudes tööohutuse ja ergonoomika nõuetest; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - oskab analüüsida ja anda hinnangut õpilaste õpitulemustele, teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õpilaste hindamisel; - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna;
7. Järgib õppeasutuse töökorralduse põhimõtteid	<ul style="list-style-type: none"> - omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida. - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - -rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist.
8. Täidab ja säilitab õppedokumente	<ul style="list-style-type: none"> - omab teadmisi IKT võimaluste rakendamiseks koolikorralduses - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida. - oskab analüüsida ja anda hinnangut õpilaste õpitulemustele, teab hindamismeetodeid ja rakendab neid õpilaste

	<p>hindamisel;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida.
9. Tegutseb aktiivselt ja efektiivselt meeskonnaliikmena	<ul style="list-style-type: none"> - omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, valdab retoorikat, oskab juhendada meeskonnatööd; - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida.
10. Analüüsib oma tegevust ja seab arengu eesmärgid	<ul style="list-style-type: none"> - oskab analüüsida oma töö tulemuslikkust, anda enesehinnangut ja teostada eneseanalüüsi, seada arengu eesmärgid elukestvaks enesetäiendamiseks; - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna; - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas;
11. Täiendab enese kutse- ja erialaseid oskusi ja teadmisi	<ul style="list-style-type: none"> - oskab toetada õppija arengut, suunates teda iseseisvale ja elukestvale õppele; - oskab analüüsida oma töö tulemuslikkust, anda enesehinnangut ja teostada eneseanalüüsi, seada arengu eesmärgid elukestvaks enesetäiendamiseks; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - oskab kasutada rahvusvahelisi ja riiklikke standardeid, mõistab kvaliteedi olulisust tehnikaõpetuses; - omab üldist ülevaadet standardisarjast ISO9000; - omab süsteemset nägemust kaasaegse tootearenduse põhimõtetest, oskab koostada projekti meeskonda ja seda juhtida; - oskab kavandada tootearendusprojekti elluviimise strateegiat ja hinnata selle tulemuslikkust.

12. Kujundab õppijas positiivseid hoiakuid	<ul style="list-style-type: none"> - oskab ära tunda ja luua õppeainetevahelisi seoseid, loob ja säilitab oma ainetunnis positiivse õpi- ja töökeskkonna - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi. - oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - oskab toetada õppija arengut, suunates teda iseseisvale ja elukestvale õppele; - oskab luua ja säilitada positiivset õpi- ja töökeskkonda, jälgida õpperühmas toimuvat ja reageerida sellele paindlikult.
13. Kujundab õppijates iseseisvaid õpioskusi	<ul style="list-style-type: none"> - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - oskab toetada õppija arengut, suunates teda iseseisvale ja elukestvale õppele; - oskab luua ja säilitada positiivset õpi- ja töökeskkonda, jälgida õpperühmas toimuvat ja reageerida sellele paindlikult. - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi.
14. Arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga	<ul style="list-style-type: none"> - oskab analüüsida omandamisprotsessi pedagoogilise psühholoogia seisukohalt, valdab tehnilise eriala õpetamise metoodikat, mõistab õpilaste koosseisu ja rakendatavate õppemeetodite seoseid; - oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega; - arvestab õppeprotsessis õppija individuaalse eripäraga, kujundab õppijas positiivseid hoiakuid ja iseseisvaid õpioskusi. - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - oskab motiveerida ja aktiveerida õpilasi, arvestada õpilaste erinevate õpistiilidega ja individuaalsete iseärasustega;

	<ul style="list-style-type: none"> - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - oskab kujundada erialaseid didaktiliselt efektiivseid õppematerjale ja näitlikke õppevahendeid - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist;
15. Võtab osa erialaõppe arendamisest	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida. - teab õppekirjanduse koostamise üldpõhimõtteid, oskab analüüsida, hinnata ja koostada õppekirjandust oma erialases töös; - omab teaduspõhiseid süvateadmisi didaktikast, kasvatusteadustest, pedagoogilisest psühholoogiast ja inseneripedagoogikast, oskab kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid; - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - suudab osaleda ainekava ja õppekava arendusprotsessis, oskab läbi viia ainekava ja õppekava monitooringut;
16. Osaleb kooli arendustegevuses ja kvaliteeditagamise protsessis	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida. - omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, valdab retoorikat, oskab juhendada meeskonnatööd; - on võimeline osalema ainekava ja õppekava arendusprotsessis, oskab läbi viia õppekava monitooringut;
17. Teeb koostööd erialaühenduste ja ettevõtetega	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset

	<p>õppeprotsessi ja juhendada praktikat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist;
18. Toetab kolleegi enesearendamist	<ul style="list-style-type: none"> - omab pädevat valmisolekut töötamiseks tehniliste erialaainete õpetajana ja juhendajana, oskab läbi viia efektiivset õppeprotsessi ja juhendada praktikat; - rakendab omandatud süsteemseid insenerpedagoogilisi teadmisi praktikas, toetades teooria ja praktika vaheliste seoste loomist; - tunneb reaalse õpetajatöö iseärasusi koolis, oskab analüüsida ja hinnata vanemate kolleegide tööd; - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida. - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas; - kasutab didaktika klassikalisi printsiipe ja didaktika meetodeid õppetöös, oskab analüüsida, võrrelda, valida ja kasutada erinevaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid ja seletada õppematerjali didaktilisi seoseid; - oskab tehniliste erialaülesannete lahendamise õpetamisel kasutada sobivaid kaasaegseid efektiivseid õppemeetodeid;
19. Teavitab õppimisvõimalustest ja populariseerib kutseõpet	<ul style="list-style-type: none"> - omab läbirääkimis-, esinemis- ja suhtlemiskogemust ning väljendusoskust, valdab retoorikat, oskab juhendada meeskonnatööd; - on võimeline osalema ainekava ja õppekava arendusprotsessis, oskab läbi viia õppekava monitooringut; - oskab arvestada erinevate kultuuride mõjuga õpetamisele, omab teadmisi eetikast, mõistab töökeskkonna ja isiksuse faktoreid, mis mõjutavad õpetaja tööd; - oskab kasutada rahvusvahelisi ja riiklikke standardeid, mõistab kvaliteedi olulisust tehnikaõpetuses; - omab üldist ülevaadet standardisarjast ISO9000; - omab süsteemset nägemust kaasaegse tootearenduse põhimõtetest, oskab koostada projekti meeskonda ja seda juhtida; - oskab kavandada tootearendusprojekti elluviimise strateegiat ja hinnata selle tulemuslikkust. - omab teaduspõhiseid süsteemseid süvateadmisi inseneripedagoogikast, oskab rakendada inseneripedagoogilist

	<p>lähenemist õppetöö planeerimisel ja juhtimisel, illustreerida seda näidetega oma erialas;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb ja arvestab õppeasutust kui töökeskkonda ja –korraldust, teab koolikorralduse tendentse Eestis ja mujal maailmas; - omab teadmisi hariduspoliitikast, orienteerub töövaldkonda ja hariduselu reguleerivates õigusaktides ning oskab neid tõlgendada ja analüüsida.
--	---